

Összefoglaló

az Európai Unió Bírósága szellemi tulajdont érintő ügyekben hozott ítéleteiről

2015/I. negyedév

JOGÉRVÉNYESÍTÉSRE VONATKOZÓ ELŐZETES DÖNTÉSHOZATALI ÜGY

C-567/14. sz. előzetes döntéshozatali ügy – kérelem¹

A kérdést előterjesztő bíróság: Cour d'appel de Paris (Franciaország)

Az alapeljárás felei:

Felperes: Genentech Inc.

Alperes: Hoechst GmbH (korábban: Hoechst AG), Sanofi-Aventis Deutschland GmbH

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés:

A Szerződés 81. cikkének (azóta az Európai Unió működéséről szóló szerződés 101. cikkének) rendelkezéseit úgy kell-e értelmezni, hogy azokkal **ellentétes az olyan hasznosítási szerződés érvényesítése, amely a szabadalmak érvénytelenítése esetén díjfizetési kötelezettséget ír elő a hasznosító számára pusztán az engedély alá eső szabadalmakhoz kapcsolódó jogok hasznosítása alapján?**

SZABADALMI JOGRA VONATKOZÓ ELŐZETES DÖNTÉSHOZATALI ÜGYEK

C-539/13. sz. előzetes döntéshozatali ügy – ítélet²

A kérdést előterjesztő bíróság: Court of Appeal (Egyesült Királyság)

Az alapeljárás felei:

Felperes: Merck Canada Inc.; Merck Sharp & Dohme Ltd

Alperes: Sigma Pharmaceuticals PLC

Tényállás:

A konkrét ügy a Merck „Singulair” elnevezésű gyógyszerének (általános elnevezése: montelukast) a Sigma által Lengyelországból az Egyesült Királyságba való párhuzamos behozatalával foglalkozik.

A különleges mechanizmus³ alkalmazásával a Pharma XL lengyel cég 2009. június 22-én levelet küldött a Merck Sharp and Dohme Ltd (MSD) részére, amelyben tájékoztatást

¹ A kérelem magyarul a következő oldalon érhető el:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=162286&pageIndex=0&doclang=HU&mode=req&dir=&oc c=first&part=1&cid=373935>

² Az ítélet magyarul a következő oldalon érhető el:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=162241&pageIndex=0&doclang=HU&mode=req&dir=&oc c=first&part=1&cid=175461>

³ A különleges mechanizmus értelmében a Cseh Köztársaság, Észtország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Lengyelország, Szlovénia és Szlovákia esetében olyan gyógyszertermékre adott szabadalom vagy KOT jogosultja vagy kedvezményezettje, amelyre vonatkozóan a bejelentést valamely tagállamban akkor tették, amikor a termékre ilyen oltalmat az említett új tagállamok valamelyikében nem lehetett szerezni, a szabadalomból vagy a KOT-ból eredő jogait gyakorolhatja annak érdekében, hogy megakadályozza a termék olyan tagállamba vagy tagállamokba történő behozatalát vagy ottani forgalomba hozatalát, ahol az adott termék szabadalmi oltalom vagy kiegészítő oltalom alatt áll, még akkor is, ha a terméket ebben az új tagállamban ő hozta vagy hozzájárulásával hozták először forgalomba. Bárkinek, aki a fenti bekezdés hatálya alá tartozó gyógyszerterméket kíván egy olyan tagállamba behozni vagy ott forgalomba hozni, ahol a termék szabadalmi vagy kiegészítő oltalom alatt áll, igazolnia kell az illetékes hatóságoknak a szóban forgó behozatalra vonatkozó kérelemben, hogy

adott azon szándékáról, hogy a szóban forgó gyógyszert az Egyesült Királyság területére behozza. Az MSD e levélre – adminisztratív hiba okán – nem válaszolt. Ezt követően a Pharma XL megkérte a parallel import engedélyeket, amelyeket a hatóság 2010. szeptember 10-én megadott. A behozatalt nem a Pharma XL végezte, hanem az azonos csoporthoz tartozó Sigma. 2010. december 14-én a Merck Canada és az MSD képviselői levelet írtak a Pharma XL részére, kifogásolva a behozatalt. Az alperes ezt követően felhagyott a behozatallal.

A felperesek kártérítést kérnek a szabadalmi joguk megsértése miatt, illetve kérik az eladatlan áruk megsemmisítését. A Merck azzal érvel, hogy a Singulair Lengyelországból való, Sigma általi párhuzamos behozatala sérti a felperesi társaságok 0 480 717. sz. európai szabadalomból eredő jogait, amely szabadalom az Egyesült Királyságban és más országokban is hatályos volt. A szabadalom 2011. december 10-én lejárt, de a montelukast vonatkozásában az általa biztosított oltalmat 2013. február 24-ig kiterjesztette a kiegészítő oltalmi tanúsítvány (a továbbiakban: KOT).

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1. A szabadalom vagy KOT jogosultja vagy kedvezményezettje csak abban az esetben hivatkozhat a különleges mechanizmus első bekezdése szerinti jogaira, ha először jelezte erre irányuló szándékát?

2. Az 1. kérdésre adott igenlő válasz esetén:

a) Hogyan kell e szándékot jelezni?

b) A jogosult vagy a kedvezményezett nem hivatkozhat jogaira a gyógyszerkészítmény ezen jogainak érvényesítésére irányuló szándék kinyilvánítását megelőzően valamely tagállamban bekövetkezett behozatala vagy forgalomba hozatala esetében?

3. Kinek kell előzetesen tájékoztatnia a különleges mechanizmus második bekezdése értelmében a szabadalom vagy KOT jogosultját vagy kedvezményezettjét? Különösen:

a) A gyógyszerkészítményt behozni vagy forgalomba hozni szándékozó személynek kell megtennie az előzetes tájékoztatást?

vagy

b) Amennyiben a nemzeti jogrendszer ezt megengedi, és nem a tervezett importőr nyújtja be a hatósági engedély iránti kérelmet, akkor a hatósági engedély iránti kérelmet előterjesztő személy általi előzetes tájékoztatás érvényes lehet abban az esetben, ha ez a személy maga nem szándékozik behozni vagy forgalomba hozni a gyógyszerkészítmény, de a gyógyszerkészítmény tervezett behozatalára és forgalomba hozatalára a kérelmező hatósági engedélye alapján kerül sor? és

i. Van-e különbség akkor, ha az előzetes tájékoztatás azonosítja a gyógyszerkészítményt behozni vagy forgalomba hozni szándékozó személyt?

ii. Van-e különbség akkor, ha az előzetes tájékoztatást és a hatósági engedély iránti kérelmet egyetlen gazdasági egységet képező cégcsoporton belüli jogi személy terjeszti elő, és a behozatali és forgalomba hozatali tevékenységet e csoport valamely másik jogi személy tagja végzi az első jogi személy engedélye alapján, de az előzetes tájékoztatás nem azonosítja a gyógyszerkészítményt behozni vagy forgalomba hozni szándékozó jogi személyt?

4. A különleges mechanizmus második bekezdése értelmében kinek kell benyújtani az előzetes tájékoztatást? Különösen:

a) A szabadalom vagy KOT kedvezményezettje olyan személyekre korlátozódik, akik a nemzeti jog értelmében jogosultak az ezen szabadalom vagy KOT érvényesítésére irányuló eljárás indítására?

vagy

az oltalom jogosultját vagy kedvezményezettjét egy hónappal korábban értesítette. [2003. évi csatlakozási okmány IV. mellékletének 2. pontja]

b) Amennyiben valamely cégcsoport számos jogi személyből álló egyetlen gazdasági egységet alkot, akkor elegendő az, ha a tájékoztatást annak a jogi személynek címezik, aki a behozatal szerinti tagállamban működő leányvállalat és forgalomba hozatali engedély jogosultja, és nem a csoporton belüli azon jogi személy, aki a nemzeti jog értelmében jogosult az ezen szabadalom vagy KOT érvényesítésére irányuló eljárás indítására, vagy azon az alapon, hogy az ilyen jogi személy a szabadalom vagy KOT kedvezményezettjeként jellemezhető, vagy azon az alapon, hogy elvárható az, hogy az ilyen tájékoztatás rendes körülmények között eljuttat a szabadalom vagy a KOT jogosultja nevében döntéseket hozó személyhez?

c) A 4. b) kérdésre adandó igenlő válasz esetén az egyébként megfelelő tájékoztatás nem megfelelővé válik akkor, ha valamely társaság „szabályozási ügyek igazgatójának” címezték, amennyiben ez a társaság nem a csoporton belüli azon társaság, aki a nemzeti jog értelmében jogosult az ezen szabadalom vagy KOT érvényesítésére irányuló eljárás indítására, hanem a behozatal szerinti tagállamban működő leányvállalat és forgalomba hozatali engedély jogosultja, és amennyiben a szabályozási részleg a gyakorlatban rendszeresen kap tájékoztatást a különleges mechanizmus és más kérdések tekintetében párhuzamos importőröktől?

Döntés:

A Bíróság rámutatott arra, hogy a különleges mechanizmus nem terjed odáig, hogy előírja az oltalom alatt álló gyógyszerkészítmény behozatalát tervező személy számára a szabadalom vagy a KOT jogosultja vagy kedvezményezettje által adott kifejezett hozzájárulás előzetes megszerzésének kötelezettségét. Mindazonáltal az a személy, aki oltalom alatt álló gyógyszerkészítményt kíván importálni, e gyógyszerkészítmény behozatalának elvégzését megelőzően köteles értesíteni szándékáról a szabadalom vagy a KOT jogosultját vagy kedvezményezettjét, az értesítés szabályszerű formában történő teljesítése egy hónapos várakozási határidőt indít meg, a szóban forgó személy csak e határidő lejártát követően kérheti az illetékes hatóságoktól az oltalom alatt álló gyógyszerkészítmény behozatalának engedélyezését.

A különleges mechanizmus nem írja elő a szabadalom vagy a KOT jogosultja vagy kedvezményezettje számára, hogy az említett mechanizmus szerinti jogaira való hivatkozást megelőzően értesítést küldjön a tervezett behozatallal szemben való fellépésre irányuló szándékáról. Amennyiben e jogosult vagy kedvezményezett nem nyilvánítja ki ilyen szándékát az egy hónapos várakozási időn belül, a gyógyszerkészítmény behozatalát tervező személy jogszerűen kérheti az illetékes hatóságoktól e termék behozatalának engedélyezését, és adott esetben importálhatja és forgalmazhatja azt. A különleges mechanizmus tehát megfosztja az említett jogosultat vagy kedvezményezettet annak lehetőségétől, hogy az említett mechanizmus első bekezdése szerinti jogaira hivatkozzon a gyógyszerkészítménynek az említett szándék kinyilvánítását megelőzően végzett behozatalával és forgalmazásával szemben.

Ugyanakkor a szabadalom vagy a KOT jogosultja vagy kedvezményezettje még ilyen helyzetben sem tekinthető olyannak, aki elesik a különleges mechanizmusra való hivatkozás jogától. Noha nem kérheti azon kárának megtérítését, amelyet azon behozatok következtében szenvedett el, amelyek ellen megfelelő időben nem lépett fel, e jogosult vagy kedvezményezettje főszabály szerint a jövőre nézve továbbra is felléphet a szabadalmi vagy KOT szerinti oltalom alatt álló gyógyszerkészítmény behozatalával és forgalmazásával szemben.

A különleges mechanizmus szerinti értesítést a szabadalom vagy a KOT jogosultjának vagy kedvezményezettjének kell címezni, ahol az utóbbi fogalom minden

olyan személyt jelöl, aki jogszerűen rendelkezik a szabadalom vagy a KOT jogosultja részére biztosított jogokkal.

A különleges mechanizmusra vonatkozó rendelkezés nem írja elő az érintett gyógyszerkészítményt importálni és forgalmazni kívánó személy számára, hogy maga végezze az értesítést, amennyiben az említett értesítés lehetővé teszi e személy egyértelmű azonosítását.

C-577/13. sz. előzetes döntéshozatali ügy – ítélet⁴

A kérdést előterjesztő bíróság: High Court of Justice (Egyesült Királyság)

Az alapeljárás felei:

Felperes: Actavis Group PTC EHF, Actavis UK Ltd.

Alperes: Boeinger Ingelheim Pharma GmbH & Co. KG

Tényállás:

A Boehringer európai szabadalom jogosultja. A szabadalom (a továbbiakban: alapszabadalom) számos molekula megjelölését és igénylését tartalmazza, amelyek közül az egyik a telmizartán. Az említett szabadalom és az 1998. december 16-án a Boehringer csoport egyik vállalatának – az egyedüli hatóanyagként telmizartánt tartalmazó gyógyszerre – megadott forgalomba hozatali engedély alapján a Boehringer megkapta az e hatóanyagra vonatkozó első tanúsítványt (a továbbiakban: telmizartán tanúsítvány).

A Boehringer csoport egyik vállalata a telmizartán és a hidroklorotiazid kombinációjának forgalomba hozatalára vonatkozó engedélyt kapott. A hidroklorotiazid egy ismert molekula, amely közkinccsé vált. A telmizartán és a hidroklorotiazid a Boehringer által a MicardisPlus védjegy alatt értékesített gyógyszer egyedüli hatóanyaga. 2002. szeptember 6-án a Boehringer kérelmet nyújtott be a telmizartán és a hidroklorotiazid hatóanyagok kombinációjára vonatkozó tanúsítvány megszerzése iránt (a továbbiakban: kombinációs tanúsítvány).

Mivel az alapszabadalom csak olyan igénypontokat tartalmaz, amelyek a termék hatóanyagainak egyikéhez, nevezetesen a telmizartán összetevőhöz kötődnek, az UK IPO javasolta, hogy a Boehringer kérje ezen alapszabadalom módosítását a telmizartán és a hidroklorotiazid kombinációjára vonatkozó igénypont beiktatása érdekében. Az alapszabadalom módosítása iránti kérelemnek a UK IPO helyt adott. Ezt követően a kombinációs tanúsítvány iránti bejelentés – a módosított alapszabadalom alapján – újból előterjesztésre került. A kombinációs tanúsítványt 2005. január 13-án adták meg.

Az Actavis a kombinációs tanúsítvány érvényességének vitatására irányuló keresetet terjesztett elő arra hivatkozva, hogy a tanúsítvány eredeti bejelentésének időpontjában a szóban forgó termék nem szerepelt az alapszabadalom igénypontjainak szövegében, továbbá az utóbbi, kombinációs tanúsítvány iránti bejelentés tárgyát képező szabadalom nem tartalmazta az újonnan beiktatott igénypontot, és az említett szabadalom egyik igénypontjában sem szerepelt a kombinációból álló termék.

A Boehringer ezzel szemben azt állítja, hogy az uniós és a nemzeti jogszabályok lehetővé teszik a szabadalmaknak a megadásukat követő módosítását. Az ilyen módosítást követően tehát az alapszabadalom visszamenőlegesen oltalmazza azt a terméket, amelyre a kombinációs tanúsítványt eredetileg – a módosítás előtt – bejelentették.

⁴ Az ítélet magyarul a következő oldalon érhető el:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=162830&pageIndex=0&doclang=HU&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=183914>

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1. a) **Ha egy szabadalom – annak megadásakor – nem tartalmaz olyan igénypontot, amely kifejezetten azonosítja két hatóanyag kombinációját, de a szabadalom alkalmasint módosítható úgy, hogy tartalmazzon ilyen igénypontot, e módosítástól függően az említett hatóanyagok kombinációját tartalmazó termékre vonatkozó, a gyógyszerek kiegészítő oltalmi tanúsítványáról szóló 469/2009/EK rendelet⁵ (a továbbiakban: KOT rendelet) 3. cikkének a) pontja⁶ értelmében vett ”hatályos alapszabadalomnak” minősülhet-e ezen szabadalom?**

- b) Az olyan szabadalom, amelyet módosítottak annak megadását követően, és/vagy
- i. a kiegészítő oltalmi tanúsítvány megadása előtt, és/vagy
 - ii. azt követően,

”hatályos alapszabadalomnak” minősülhet-e a KOT rendelet 3. cikkének a) pontjában meghatározott feltétel teljesülése szempontjából?

c) Ha egy bejelentő kiegészítő oltalmi tanúsítvány megadását kéri egy A és B hatóanyagot tartalmazó termékre olyan körülmények között, amikor

i. a KOT iránti bejelentés napját követően, de a KOT megadását megelőzően úgy módosítják az [Egyesült Királyságban megadott] európai szabadalomnak minősülő hatályos alapszabadalmat, hogy az tartalmazzon olyan igénypontot, amely kifejezetten azonosítja A-t és B-t; és

ii. a módosítás a nemzeti jog alapján úgy tekintendő, mint amely a szabadalom megadásától mindvégig hatályos volt;

jogosult-e a KOT iránti bejelentés bejelentője arra, hogy a módosított szabadalomra hivatkozzon a KOT rendelet 3. cikke a) pontja szerinti feltétel teljesítése érdekében?

2. Figyelembe kell-e venni annak meghatározásakor, hogy teljesülnek-e a 3. cikk szerinti feltételek az olyan termékre vonatkozó KOT iránti bejelentéskor, amely A és B hatóanyag kombinációját tartalmazza, ha

a) a hatályos alapszabadalom tartalmaz az A hatóanyagot tartalmazó termékre vonatkozó igénypontot és az A és B hatóanyag kombinációját tartalmazó termékre vonatkozó további igénypontot, és

b) már van KOT az A hatóanyagot tartalmazó termékre (a továbbiakban: X termék), azt, hogy az A és B hatóanyag kombinációja mint találmány eltér és független az A hatóanyagtól mint találmánytól?

3. Ha a hatályos alapszabadalom a KOT rendelet 3. cikke a) pontja értelmében:

a) egy A hatóanyagot tartalmazó terméket (X termék) és

b) egy, az A és B hatóanyag kombinációját tartalmazó terméket (a továbbiakban: Y termék) „oltalmaz”, és ha

c) az X termék gyógyszerként történő forgalomba hozatalát engedélyezték;

d) tanúsítványt adtak az X termékre, és

e) később az Y termék gyógyszerként történő forgalomba hozatalát is engedélyezték, ellentétes-e a KOT rendelettel, különösen a rendelet 3. cikkének c) pontjával, 3. cikkének d) pontjával és/vagy 13. cikkének (1)⁷ bekezdésével, ha a szabadalom jogosultjának az Y termékre vonatkozó tanúsítványt adnak? Vagyilagosan, ha KOT adható az Y termékre,

⁵ A gyógyszerek kiegészítő oltalmi tanúsítványáról szóló, 2009. május 6-i 469/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (kodifikált változat) (HL 2009. L 152., 1.).

⁶ A termékre tanúsítványt kell adni, ha abban a tagállamban, amelyben a 7. cikk szerinti bejelentést benyújtották, a bejelentés napján a termék hatályos alapszabadalom oltalma alatt áll. [3. cikk a) pont]

⁷ A tanúsítvány időtartama az alapszabadalom jogszabályban meghatározott oltalmi idejének lejártakor kezdődik, és az alapszabadalom iránti bejelentés benyújtásának napja és a termék Közösségen belüli forgalomba hozatalára vonatkozó első engedély keltezésének napja között eltelt időszak öt évvel csökkentett időtartamával megegyező ideig tart. [13. cikk (1) bekezdés]

annak időtartama az X termékre vonatkozó engedély megadására vagy az Y termékre vonatkozó engedély megadására tekintettel határozandó-e meg?

4. Az 1. a) kérdésre adandó nemleges, az 1. b) i. kérdésre adandó igenlő és az 1. b) ii. kérdésre adandó nemleges válasz esetén olyan körülmények között, amikor

a) a KOT rendelet 7. cikkének (1) bekezdése alapján a KOT iránti bejelentést a termék gyógyszerként történő forgalomba hozataláról szóló érvényes engedély 2001/83/EK vagy 2001/82/EK irányelv alapján történő kiadásának napját követő hat hónapon belül benyújtották;

b) a KOT iránti bejelentés benyújtását követően az illetékes iparjogvédelmi hatóság lehetséges ellenvetést tesz a tanúsítványnak a KOT rendelet 3. cikkének a) pontja alapján történő megadásával szemben;

c) az illetékes iparjogvédelmi hatóság fent említett lehetséges ellenvetését követően és annak elhárítása érdekében a KOT iránti bejelentés bejelentője a hatályos alapszabadalom módosítását kéri, és e kérelemnek helyt adnak;

d) a hatályos alapszabadalom módosítását követően az említett módosított szabadalom megfelel a KOT rendelet 3. cikke a) pontjának;

megakadályozza-e a KOT rendelet az illetékes iparjogvédelmi hatóságot a nemzeti eljárási rendelkezések annak érdekében történő alkalmazásában, hogy

a) felfüggeszék az eljárást a KOT iránti bejelentés tárgyában, hogy lehetővé váljék a bejelentő számára az alapszabadalom módosítása iránti kérelem benyújtása, és

b) később folytassák az említett bejelentés tárgyában az eljárást akkor, ha a módosítást engedélyezték, ha a folytatás említett időpontja

– a termék gyógyszerként történő forgalomba hozataláról szóló érvényes engedély kiadásának napját követő hat hónapon túl, de

– a hatályos alapszabadalom módosítása engedélyezésének napját követő hat hónapon belül van?

Döntés:

A Bíróság kiemelte, hogy a több, különböző „terméket” oltalomban részesítő szabadalom főszabály szerint lehetővé teheti több tanúsítvány megszerzését ezen különböző termékek mindegyikének vonatkozásában, különösen akkor, ha mindegyiket önmagában „oltalomban részesíti” ez az „alapszabadalom”. Ugyanakkor a KOT rendeletben foglalt alapelvek értelmében nem engedhető meg, hogy valamely érvényes alapszabadalom jogosultja új, esetlegesen hosszabb időtartamra érvényes tanúsítványt szerezhessen minden egyes alkalommal, amikor valamely tagállamban forgalomba hozza egyfelől az alapszabadalomban önmagában oltalomban részesített, és egyrészt az e szabadalom alá tartozó találmány tárgyát képező hatóanyagot, másrészt egy olyan másik anyagot tartalmazó gyógyszert, amely nem képezi tárgyát az alapszabadalom alá tartozó találmánynak. Ahhoz tehát, hogy valamely alapszabadalom „magát” a KOT rendelet szerinti hatóanyagot oltalmazza, ennek a hatóanyagoknak az említett szabadalom alá tartozó találmány tárgyát kell képeznie.

Mindezekre tekintettel a KOT rendelet 3. cikkének a) és c) pontját úgy kell értelmezni, hogy **ha valamely alapszabadalom olyan igénypontot foglal magában, amely a találmány egyedüli tárgyát képező hatóanyagot tartalmazó termékre vonatkozik, amely termékre e szabadalom jogosultja már megszerezte a tanúsítványt, másrészt egy olyan további igénypontot, amely e hatóanyag és egy másik hatóanyag kombinációját tartalmazó termékre vonatkozik, ezzel a rendelkezéssel ellentétes az, hogy ez a jogosult az említett kombinációra vonatkozóan egy második tanúsítványt szerezzon.**

A kérdést előterjesztő bíróság: Oberster Patent- und Markensenat (Ausztria)

Az alapeljárás felei:

Felperes: Arne Forsgren

Alperes: Österreichisches Patentamt

Tényállás:

Felperes jogosultja az 1990. május 31-ei elsőbbséggel Ausztriára is megadott európai szabadalomnak, melynek elnevezése „Protein D – a haemophilus influenzae-hez kapcsolódó igd fehérje”. Az e szabadalomban meghatározott anyagot (a továbbiakban: Protein D) a Synflorix nevű oltóanyag tartalmazza. E gyógyszer forgalomba hozatalát az Európai Közösség Bizottsága 2009. március 30-ai határozatával engedélyezte.

A Synflorix csecsemők és kisgyermek számára kifejlesztett oltóanyag, a pneumococcus által okozott megbetegedések, különösen a középfülgyulladás ellen. Az oltóanyag a Pneumococcus polyszacharidok tíz szerotípusát tartalmazza, amelyek a hordozófehérjékhez kapcsolódnak, tehát azokhoz molekulárisan kötődnek. Az ilyen kötést „kovalens” kötésnek is nevezik. A tíz esetből nyolcnál a Protein D a hordozófehérje. Ennélfogva a gyógyszer az alapszabadalommal védett Protein D-t önmagában nem, csak az abban lévő más anyagokkal kovalens (molekuláris) kötésben tartalmazza.

A felperes KOT iránti igényt nyújtott be az osztrák hivatalhoz a Protein D nevű termék vonatkozásában. A kérelmet az alperes elutasította. Álláspontja szerint a Synflorix nevű gyógyszer pneumococcus elleni oltóanyag, ebből a szempontból a Protein D csak segédanyagnak minősül; KOT-ot azonban csak hatóanyagra lehet adni. A fellebbezési tanács megerősítette azt a határozatot. Kifejtette, tény, hogy a Protein D hatóanyag, azonban önmagában nem található meg a Synflorix gyógyszerben. Ennek az az oka, hogy a gyógyszerben ez az anyag – kovalens kötéssel – más hatóanyagokhoz kapcsolódik. Ezáltal – a fellebbezési tanács álláspontja szerint – a gyógyszerben új hatóanyagok vannak, amelyek különböznek annak meglévő összetevőitől (Pneumococcus polyszacharidok és hordozófehérjék). Az alapszabadalommal védett Protein D termék ezért nem rendelkezik gyógyszerként engedéllyel.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1. A KOT rendelet 1. cikke b) pontja⁹ és 3. cikkének a) és b) pontja¹⁰ alapján a további feltételek fennállása esetén **ki lehet-e adni oltalmi tanúsítványt valamely alapszabadalommal védett hatóanyagra (a jelen esetben a Protein D-re), ha ezt a hatóanyagot a gyógyszer (a jelen esetben a Synflorix) más hatóanyagokkal kovalens (molekuláris) kötésben tartalmazza, e hatóanyag azonban megőrzi a saját hatását?**

2. Az 1. kérdésre adott igenlő válasz esetén:

2.1. A KOT rendelet 3. cikkének a) és b) pontja alapján ki lehet-e adni oltalmi tanúsítványt valamely alapszabadalommal védett anyagra (a jelen esetben a Protein D-re), ha ez az anyag egyetlen saját gyógyhatással rendelkezik (a jelen esetben mint Haemophilus-influenzae baktériumok elleni [eredeti 3. o.] oltóanyag) a gyógyszer engedélye azonban nem erre a gyógyhatásra vonatkozik?

⁸ Az ítélet magyarul a következő oldalon érhető el:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=161387&pageIndex=0&doclang=HU&mode=req&dir=&oc=first&part=1&cid=180590>

⁹ E rendelet alkalmazásában "termék": egy gyógyszer hatóanyaga vagy hatóanyagainak kombinációja. [1. cikk b) pont]

¹⁰ A termékre tanúsítványt kell adni, ha abban a tagállamban, amelyben a 7. cikk szerinti bejelentést benyújtották, a bejelentés napján a termék gyógyszerként történő forgalomba hozatalát – az esettől függően – a 2001/83/EK irányelv vagy a 2001/82/EK irányelv szerint engedélyezték. [3. cikk b) pont]

2.2. A KOT rendelet 3. cikkének a) és b) pontja alapján ki lehet-e adni oltalmi tanúsítványt valamely alapszabadalommal védett anyagra (a jelen esetben a Protein D-re), ha az engedély ezt az anyagot a tulajdonképpen a hatóanyag (a jelen esetben a Pneumococcus poliszacharidok) „hordozójaként” határozza meg, amely „adjuvánsként” ezen anyag hatását erősíti, azonban ez a hatás a gyógyszer engedélyében nincs kifejezetten megnevezve?

Döntés:

1. A Bíróság álláspontja szerint a KOT rendelet alkalmazásában a „hatóanyag” fogalma azokra az anyagokra vonatkozik, amelyek saját farmakológiai, immunológiai vagy metabolikus hatással rendelkeznek. Mivel a KOT rendelet semmilyen különbséget nem tesz aszerint, hogy valamely hatóanyag kovalens kötésben áll-e a többi anyaggal, ezen az alapon nem lehet kizárni azt, hogy az ilyen hatóanyagra tanúsítványt adjanak ki. A Bíróság ugyanakkor korábban már kimondta, hogy az önmagában gyógyhatással nem rendelkező anyag, amelyet a gyógyszer bizonyos gyógyszerészeti formájának elérésére használnak, nem tartozik a hatóanyag fogalma alá, így az ilyen anyagra nem lehet tanúsítványt kiadni. Mindezekre tekintettel annak a kérdésnek az eldöntése, hogy a gyógyszer-kombinációt alkotó anyag a KOT rendelet szerinti hatóanyag-e, attól függ, hogy ez az anyag rendelkezik-e saját farmakológiai, immunológiai vagy metabolikus hatással, függetlenül attól, hogy az esetleg más hatóanyagokkal kovalens kötésben van jelen.

A KOT rendelet 1. cikkének b) pontja és 3. cikkének a) pontja szerinti rendelkezésekkel tehát **főszabály szerint nem ellentétes, hogy tanúsítványt lehessen kiadni a gyógyszert alkotó többi hatóanyaggal kovalens kötésben álló hatóanyagra.**

2.1. A tanúsítvány kiadásához négy feltétel teljesülésére van szükség: a termék hatályos alapszabadalom oltalma alatt áll, a termékre még nem adtak tanúsítványt, a termék gyógyszerként történő forgalomba hozatalát engedélyezték, és ez az engedély a termék gyógyszerként történő forgalomba hozatalára vonatkozó első engedély. Nem adható tehát tanúsítvány arra a szabadalmaztatott termékre, amelynek gyógyszerként történő forgalomba hozatalát nem engedélyezték.

A KOT rendelet 4. cikke szerint a tanúsítvány által biztosított oltalom csak az adott gyógyszerre vonatkozó forgalomba hozatali engedély szerinti termékre, illetve „a termék gyógyszerként történő olyan alkalmazásaira terjed ki, amelyeket a tanúsítvány lejárta előtt engedélyeztek”. Ebből a rendelkezésből az következik, hogy nem lehet tanúsítványt kiadni az olyan termék felhasználására, amelynek gyógyszerként való forgalomba hozatalát nem engedélyezték, így nem lehet tanúsítványt kiadni arra a hatóanyagra, amelynek a gyógyhatása nem szerepel azon terápiás javallatok között, amelyekre a forgalomba hozatali engedélyt kiadták.

Mindezekre tekintettel **a KOT rendelet 3. cikkének b) pontjában foglaltakkal ellentétes a tanúsítvány olyan hatóanyagra történő kiadása, amelynek gyógyhatása nem szerepel a forgalomba hozatali engedély szövege szerinti terápiás javallatok között.**

2.2. A KOT rendelet 1. cikkének b) pontját úgy kell értelmezni, hogy a kovalens kötéssel poliszacharid antigénre konjugált hordozófehérjét csak annak bizonyítása esetén lehet az e rendelkezés szerinti „hatóanyagnak” minősíteni, hogy az a forgalomba hozatali engedély szerinti terápiás javallatok között szereplő, saját farmakológiai, immunológiai vagy metabolikus hatással rendelkezik, amit az alapügy tényállásának valamennyi körülményére tekintettel a kérdést előterjesztő bíróságnak kell megvizsgálnia.

NÖVÉNYFAJTA-OLTALOMRA VONATKOZÓ ELŐZETES DÖNTÉSHOZATALI ÜGY

C-242/14. sz. előzetes döntéshozatali ügy – *főtanácsnoki indítvány*¹¹

A kérdést előterjesztő bíróság: Landgericht Mannheim (Németország)

Az alapeljárás felei:

Felperes: Saatgut-Treuhandverwaltungs GmbH (STV)

Alperes: Gerhard und Jürgen Vogel GmbH, Jürgen Vogel, Gerhard Vogel

Tényállás:

Az STV egy németországi székhelyű társaság, amely különböző növényfajta-oltalmi jogok jogosultjait tömöríti, és többek között az oltalom alatt álló „Finta” ősziárpa-fajta jogosultjának jogait is védi. Az STV internetes oldalán közzétesz egy listát, amely az oltalom alatt álló fajtákat, illetve az ezekből betakarított termény ültetése után fizetendő összegeket sorolja fel. Ezenkívül minden évben általános formában felhívja a mezőgazdasági termelőket arra, hogy szolgáltatassanak adatokat valamely említett fajta esetleges vetéseiről, és e célból megküldi részükre a nyilatkozat formanyomtatványát egy vetési tanácsadóval együtt, amely felsorolja az STV által az adott gazdasági évben kezelt valamennyi fajtát, valamint a megfelelő növényfajta-oltalmi jogosultakat és a hasznosítási jogot élvező személyeket.

Az STV-vel szerződéses kapcsolatban nem álló alperesek nem válaszoltak az információkérésekre. Ugyanakkor az STV egy feldolgozó közvetítése révén tudomást szerzett arról, hogy az alperesek a „Finta” fajtahoz tartozó vetőmagot szaporítás céljára előkészítették. Az érintettek nem tettek eleget az információk ellenőrzésére vonatkozó felszólításnak sem.

Az STV az oltalom alatt álló fajta nem vagy hiányosan bejelentett vetése miatt keletkezett kár megtérítését követelte G. és J. Vogeltól, majd a fizetés elmaradása miatt keresetet terjesztett elő. Arra hivatkozik, hogy az alperesek kötelesek részére méltányos díjazást fizetni, mivel jogosulatlan vetés jogsértését valósították meg.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1. **Már akkor is köteles-e az a mezőgazdasági termelő, aki – anélkül hogy szerződéses megállapodást kötött volna erről a jogosulttal – egy oltalom alatt álló fajta vetés révén nyert szaporítóanyagát használta,** a 2100/94 rendelet¹² (a továbbiakban: alaprendelet) 94. cikkének (1) bekezdése¹³ alapján **méltányos díjazást fizetni és szándékosság vagy gondatlanság esetén az alaprendelet 94. cikkének (2) bekezdése¹⁴ alapján a**

¹¹ Az indítvány magyarul a következő oldalon érhető el:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=162698&pageIndex=0&doclang=HU&mode=req&dir=&oc c=first&part=1&cid=375994>

¹² A közösségi növényfajta-oltalmi jogokról szóló, 1994. július 27-i 2100/94/EK tanácsi rendelet.

¹³ A jogosult jogosan indíthat pert az alábbiak ellen a jogbitorlás megakadályozása, arányos kártérítés fizetése vagy mindkettő érdekében:

a) aki a 13. cikk (2) bekezdésében megjelölt tevékenységeket közösségi növényfajta-oltalmi jogot elnyert fajta esetében jogosulatlanul folytatja; vagy

b) aki elmulasztja a fajtanévnek a 17. cikk (1) bekezdése szerinti helyes használatát, vagy elmulasztja közölni a 17. cikk (2) bekezdésében foglalt információkat; vagy

c) aki a 18. cikk (3) bekezdésében foglaltakkal ellentétesen használja olyan fajta fajtanévét, amely a közösségi növényfajta-oltalmi jogot elnyerte, vagy azzal összetéveszthető megjelölést használ;

Aki szándékosan vagy gondatlanul elköveti a fentieket, a jogosultnak a nevezett tevékenység eredményeképpen bekövetkező minden egyéb kára vonatkozásában kártérítésre kötelezhető. [94. cikk (1) bekezdés]

¹⁴ Aki szándékosan vagy gondatlanul elköveti a fentieket, a jogosultnak a nevezett tevékenység eredményeképpen bekövetkező minden egyéb kára vonatkozásában kártérítésre kötelezhető. [94. cikk (1) bekezdés második mondat] Kevésbé súlyos gondatlanság esetén a fenti követelés a gondatlanság mértéke arányában csökkenthető, de a csökkentés nem lehet olyan mértékű, hogy a kártérítési követelés összege a jogbitorlást elkövetett személy oldalán keletkezett előnyök értékét ne érje el. [94. cikk (2) bekezdés]

növényfajta-oltalmi jogok bitorlása eredményeképpen bekövetkező minden egyéb kár vonatkozásában kártérítést fizetni, ha az őt az alap rendelet 14. cikkének (3) bekezdésének¹⁵ az 1768/95 rendelet¹⁶ (a továbbiakban: végrehajtási rendelet) 5. és azt követő cikkeivel összefüggésben értelmezett negyedik francia bekezdése alapján terhelő méltányos térítésre (a betakarított termény ültetése vonatkozásában fizetendő díjra) **vonatkozó fizetési kötelezettséget még nem teljesítette akkor, amikor a szántóföldön ténylegesen szaporítási célra fordította a betakarítás eredményét?**

2. Amennyiben az első kérdésre olyan értelmű választ kell adni, hogy a mezőgazdasági termelő a betakarított termény ültetése vonatkozásában fizetendő méltányos díjazást érintő fizetési kötelezettségét még azt követően is teljesítheti, hogy a szántóföldön ténylegesen szaporítási célra fordította a betakarítás eredményét: úgy kell-e értelmezni az említett rendelkezéseket, hogy azok olyan határidőt határoznak meg, amelyen belül annak a mezőgazdasági termelőnek, aki egy oltalom alatt álló fajta vetés révén nyert szaporítóanyagát használta, teljesítenie kell a betakarított termény ültetése vonatkozásában fizetendő méltányos díjazást érintő fizetési kötelezettségét ahhoz, hogy a vetés az alaprendelet 94. cikkének a 14. cikkével összefüggésben értelmezett (1) bekezdése értelmében ne legyen „jogosulatlanok” tekinthető?”

Főtanácsnoki indítvány:

A mezőgazdasági termelő felhasználhatja az oltalom alatt álló növényfajta szaporítóanyagának saját gazdaságában történő elvetése eredményeként betakarított terményét az oltalom jogosultjának engedélye nélkül, feltéve hogy méltányos díjazást fizet a jogosult részére olyan határidőn belül, amelynek kezdő időpontja az az időpont, amikor a mezőgazdasági termelő ténylegesen elvetette a betakarított terményt, és azon gazdasági év végén jár le, amelynek során e felhasználásra sor került.

¹⁵ Az (1) bekezdésben foglalt korlátozás hatálybalépéséhez, továbbá a nemesítő és a mezőgazdasági termelő jogos érdekeinek védelméhez szükséges feltételeket e rendelet hatálybalépését megelőzően a 114. cikk szerinti végrehajtási szabályokban kell megállapítani az alábbi szempontok alapulvételével:

- a mezőgazdasági termelő földbirtokának szintjén a birtok igényeihez szükséges mértékig nem lehet mennyiségi korlátozást előírni,

- a betakarított termény ültetés céljára feldolgozható maga a mezőgazdasági termelő által vagy a részére nyújtott szolgáltatás keretében más által, a tagállamoknak az említett betakarított termény feldolgozási folyamatára különösen annak érdekében megállapított esetleges korlátozásai sérelme nélkül, hogy a feldolgozásra kerülő termék azonossága biztosított legyen a feldolgozásból keletkezővel,

- a mezőgazdasági kistermelők nem kötelezhetők arra, hogy a jogosult részére bármiféle díjat fizessenek; mezőgazdasági kistermelőnek minősülnek a következők:

- az e cikk (2) bekezdésében megjelölt növényfajok közül azok esetében, amelyekre a egyes szántóföldi növények természetű számára igénybe vehető támogatások rendszeréről szóló, 1992. június 30-i 1765/92/EGK tanácsi rendelet [4] vonatkozik, mindazok a mezőgazdasági termelők, akik 92 tonna gabona termesztéséhez szükséges területnél nem nagyobb területen folytatnak növénytermesztést; a terület kiszámításánál a fent említett rendelet 8. cikk (2) bekezdése alkalmazandó,

- egyéb, e cikk (2) bekezdésében megjelölt növényfajok esetében azok a mezőgazdasági termelők, akik megfelelnek egyes összehasonlítható, megfelelő feltételeknek,

- minden más mezőgazdasági termelő köteles méltányos díjat fizetni a jogosultnak, amelynek érzékelhetően alacsonyabbnak kell lennie, mint az adott területen ugyanazon fajta esetében a szaporítóanyag engedélyezett előállításért felszámított összeg; e méltányos díj mértéke az idő során változhat, figyelembe véve, hogy az adott fajta vonatkozásában milyen mértékben alkalmazzák az (1) bekezdésben foglalt korlátozást,

- kizárólag a jogosultak felelőssége figyelemmel kísérni az e cikkben foglalt, illetőleg e cikk alapján elfogadott rendelkezések betartását; e figyelemmel kísérés megszervezéséhez nem kérhetik hivatalos szervek együttműködését,

- a vonatkozó adatokról a mezőgazdasági termelők és a feldolgozást végző szolgáltatók kötelesek a jogosultakat – azok kérelmére – tájékoztatni; a vonatkozó adatokról a mezőgazdasági termelés figyelemmel kísérésében részt vevő hivatalos szervek is nyújthatnak tájékoztatást, amennyiben azokhoz feladataik szokásos teljesítése során, külön fáradság és költség nélkül jutottak. E rendelkezések – a személyes adatok vonatkozásában – nem érintik a személyes adatok kezelése vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló közösségi és nemzeti jogszabályokat. [14. cikk (3) bekezdés]

¹⁶ a közösségi növényfajta-oltalomról szóló 2100/94/EK tanácsi rendelet 14. cikkének (3) bekezdésében biztosított mezőgazdasági mentesség érvényesítésének végrehajtási szabályairól szóló 1995. július 24-i 1768/95/EK bizottsági rendelet

SZERZŐI JOGRA VONATKOZÓ ELŐZETES DÖNTÉSHOZATALI ÜGYEK

C-516/13. sz. előzetes döntéshozatali ügy – főtanácsnoki indítvány¹⁷ (2014. december 4.)
Tárgy: terjesztési jog magában foglalja-e a nyilvánosvételre kínálást

A kérdést előterjesztő bíróság: Bundesgerichtshof (Németország)

Az alapeljárás felei:

Felperes: Dimensione Direct Sales srl, Michele Labianca

Alperes: Knoll International SpA

Tényállás:

A felperes Dimensione Direct Sales srl egy olasz jog szerint működő korlátolt felelősségű társaság, amelynek ügyvezetője Michele Labianca. A vállalkozás internetes oldalán bútorokat kínált megvételre, köztük azokat, amelyeknek mint iparművészeti alkotásoknak kizárólagos használati jogával a Knoll International SpA rendelkezik. Szolgáltatását rendszeresen hirdette Németországban, és a Knoll International ezért indított pert a hamburgi bíróság előtt. A Knoll International első és másodfokon is megnyerte a pert, majd jelen ügy felperesei felülvizsgálati eljárást indítottak a német legfelsőbb bíróság előtt. A kérelmet előterjesztő bíróság ezzel kapcsolatban a 2001/29/EK irányelv¹⁸ 4. cikke (1) bekezdésének értelmezését kérte az Európai Bíróságtól.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1) Magában foglalja-e a 2001/29/EK irányelv 4. cikkének (1) bekezdése szerinti terjesztési jog az ahhoz való jogot, hogy a mű eredeti vagy többszörözött példányaikat nyilvánosan vételre kínálják?

Igenlő válasz esetében továbbá:

2) A szerződéskötési ajánlatok mellett a reklámintézkedéseket is magában foglalja-e az ahhoz való jog, hogy a mű eredeti vagy többszörözött példányaikat nyilvánosan vételre kínálják?

3) Akkor is sérül-e a terjesztési jog, ha az ajánlattétel alapján nem kerül sor a mű eredeti vagy többszörözött példányainak megvételére?

Főtanácsnoki indítvány:

Az indítvány előljáróban leszögezi, hogy a második kérdést nem javasolja bírósági vizsgálatra, tekintettel arra, hogy a kérelmező nem fejt ki megfelelően a kérdés ténybeli hátterét, nem írja le részleteiben a felperes által folytatott reklámtevékenységet, és így megfelelő válasz nem adható.

A főtanácsnok álláspontja szerint amennyiben egy internetes oldalt arra konfiguráltak, hogy lehetővé tegye adásvételi szerződések megkötését – értve ezalatt, hogy pontos információkat nyújt ezekről a művekről és árukról, továbbá olyan elemeket tartalmaz, amelyek technikailag lehetővé teszik e művek megvételét és a vevő részére történő elszállítását – szerzői jog által védett alkotások tekintetében, az mindenképpen az ilyen művek terjesztésére alkalmas csatorna létrehozására irányuló szándékra utal. Egy ilyen oldal létezése önmagában az irányelv 4. cikkének (1) bekezdése szerinti tilalom alá tartozik, mert már az

¹⁷ A főtanácsnoki indítvány magyarul a következő oldalon érhető el:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=160310&pageIndex=0&doclang=HU&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=382553>

¹⁸ Az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szóló irányelv magyar nyelvű szövege elérhető itt:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32001L0029:HU:HTML>

adásvétel létrejöttének valószínűsége is kellően jelentős ahhoz, hogy a jogosultak megakadályozhassák a forgalmazást és az adásvételt, ide nem értve a jogkimerülés esetét. Az indítvány javasolja az irányelv hivatkozott rendelkezésének kiterjesztő értelmezését a bíróság számára, és ennek megfelelően annak megállapítását, hogy a terjesztési jog magában foglalja a jogosultnak azt a jogát, hogy bárkinek megtiltsa azt, hogy az eredeti vagy többszörözött példányokat hozzájárulása nélkül nyilvános vételre kínálja. Ehhez nem szükséges az adásvétel létrejötte, elegendő, ha az ajánlatot az adásvételi vagy bármilyen más tulajdonátruházó szerződés megkötésének nyilvánvaló szándékával tették.

C-490/14. sz. előzetes döntéshozatali ügy – kérelem¹⁹ (2015. január 16.)

Tárgy: adatbázis egyes elemei értékének vizsgálata az elválaszthatóság szempontjából

A kérdést előterjesztő bíróság: Bundesgerichtshof (Németország)

Az alapeljárás felei:

Felperes: Freistaat Bayern

Alperes: Verlag Esterbauer GmbH.

Tényállás:

Bajorország tartománya térképészeti adatbázist tart fenn, amelynek adatait a Verlag Esterbauer német kiadó állítólag felhasználta biciklistáknak és görkoreszolyázóknak készített kiadványában.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés:

Azon kérdés esetében, hogy a 96/9/EK irányelv²⁰ 1. cikkének (2) bekezdése értelmében vett önálló tartalmi elemek gyűjteményéről van-e szó, mert a tartalmi elemek információs tartalmuk értékének sérelme nélkül elválaszthatók egymástól, valamennyi elképzelhető információs érték jelentőséggel bír, vagy csak az az érték, amelyet a mindenkori gyűjtemény rendeltetése alapján és az abból fakadó tipikus felhasználói tevékenység figyelembevételével kell meghatározni?

C-572/14. sz. előzetes döntéshozatali ügy – kérelem²¹ (2015. február 20.)

Tárgy: Joghatóság a többszörözésért a szerzőnek a 2001/29/EK irányelv 5.cikk (2) bekezdés b) pontja alapján járó méltányos díj esetében, annak meg nem fizetése jogellenes károkozásból fakadó igény-e.

A kérdést előterjesztő bíróság: Oberster Gerichtshof (Ausztria)

Az alapeljárás felei:

Felperes: Austro-Mechana Gesellschaft zur Wahrnehmung mechanisch-musikalischer Urheberrechte GmbH

Alperes: Amazon EU Sàrl, Amazon Services Europe Sàrl, Amazon.de GmbH, Amazon Logistik GmbH, Amazon Media Sàrl

¹⁹ A kérelem magyarul a következő oldalon érhető el:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=161427&pageIndex=0&doclang=hu&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=382318>

²⁰ Az adatbázisok jogi védelméről szóló, 1996. március 11-i 96/9/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv magyar nyelvű szövege elérhető itt:

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/HTML/?uri=CELEX:31996L0009&from=HU>

²¹ A kérelem magyarul a következő oldalon érhető el:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=161427&pageIndex=0&doclang=hu&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=382318>

Tényállás:

Az osztrák bíróság arra a kérdésre keresi a választ, hogy rendelkezik-e joghatósággal az ausztriai piacon először megjelenő hangfelvételek esetében.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés:

A 44/2001/EK tanácsi rendelet 5. cikkének 3. pontja értelmében vett „jogellenes károkozásból, jogellenes károkozással egy tekintet alá eső cselekményből” fakadó igénynek minősül-e a 2001/29/EK irányelv 5. cikke (2) bekezdésének b) pontja szerinti „méltányos díj” megfizetéséhez való, az osztrák jog alapján adathordozókat belföldön kereskedelmi céllal, visszterhesen elsőként forgalomba hozó vállalkozásokkal szemben fennálló jog?

C-30/14. sz. előzetes döntéshozatali ügy – ítélet²² (2015. január 15.)

Tárgy: szerzői jogi és sui generis védelem alatt nem álló adatbázis felhasználásának szerződéses korlátozása

A kérdést előterjesztő bíróság: Hoga Raad der Nederlanden (Hollandia)

Az alapeljárás felei:

Felperes: Ryanair Ltd.

Alperes: PR Aviation BV

Tényállás:

Az alperes PR Aviation honlapján a felhasználók fapados járatok adatait böngészhettek és jutalék ellenében jegyeket válthattak. A honlap automatikusan másolta ki légitársaságok adatállományából az ehhez szükséges adatokat, köztük a Ryanair olyan oldaláról, amely esetében a hozzáférés feltétele volt a légitársaság általános szerződési feltételeinek elfogadása. Ezen feltételek kikötötték a kizárólagos magáncélú használatot és megtiltották más honlapok számára a járatok értékesítését, továbbá az automatizált adatgyűjtést szintén kizárták.

Az eljáró bíróság megállapította, hogy jelen adatbázis az irányelv II. fejezete alapján nem áll szerzői jogi és a III. fejezet alapján sui generis védelem alatt sem. Ehhez kapcsolódóan a 96/9/EK irányelv²³ értelmezését kérte az Európai Bíróságtól, annak megállapítását, hogy az irányelv II. fejezete alapján szerzői jogi és a III. fejezet alapján sui generis védelem alatt sem álló adatbázisok tekintetében is fennáll-e az irányelv 6. cikkének (1) bekezdése, 8. és 15. cikke, tehát ezek esetében sem korlátozható szerződésben a harmadik személyek általi felhasználás, vagy ettől eltérően korlátozható.

Döntés:

A nemzeti bíróságok feladata eldönteni az alkalmazandó nemzeti szabályozás alapján, hogy az adott adatbázis az irányelv alapján részesül-e szerzői jogi vagy sui generis védelemben. Az Európai Bíróság jelen ítélete szerint az irányelv 6. cikkének (1) bekezdése, 8. és 15. cikke nem alkalmazható azon adatbázisok esetében, amelyek az irányelv szerint sem szerzői jogi, sem sui generis védelemben nem részesülnek. Ebből következik, hogy az e rendelkezésekben kógensen az adatbázisok jogszerű felhasználói javára megállapított – egyúttal az adatbázist létrehozó jogait korlátozó – jogok, nem illetik meg a felhasználót jelen esetben. Figyelemmel arra, hogy a fenti cikkek szerinti korlátozás nem áll fenn, az adatbázis létrehozója az alkalmazandó nemzeti jog sérelme nélkül jogosult a harmadik személyek általi felhasználások körében szerződéses korlátozásokat meghatározni.

²² Az ítélet magyarul a következő oldalon érhető el:

<http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?num=C-30/14>

²³ [Az adatbázisok jogi védelméről szóló, 1996. március 11-i 96/9/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv](#)

C-419/13. sz. előzetes döntéshozatali ügy – ítélet²⁴ (2015. január 22.)

Tárgy: anyagi hordozó helyettesítésével létrehozott új reprodukció estében a jogkimerülés

A kérdést előterjesztő bíróság: Hoge Raad der Nederlanden (Hollandia)

Az alapeljárás felei:

Felperes: Art & Allposters International BV

Alperes: Stichting Pictoright

Tényállás:

Az alperes Pictoright egy holland szerzői jogi közös jogkezelő szervezet, amely többek között azon híres festők jogvédelmét is ellátja, akiknek festményeiről a felperes Allposters plakátokat és egyéb reprodukciókat engedély nélkül eladásra kínál. Az Allposters ezen reprodukciókat plakát, bekeretezett plakát, faanyagon megjelenített plakát vagy festővászonon megjelenített plakát formájában kínálja vásárlói részére. A festővászonon megjelenített plakátot létrehozó eljárást „vászonra átvitelnek” nevezi. Ezen eljárás lényege, hogy a kiválasztott művet megjelenítő papírlakátra műanyag (laminált) réteget visznek fel, majd a plakáton szereplő képet kémiai eljárás segítségével a papírról festővászonra viszik át, és ennek eredményeképpen a mű megjelenítése eltűnik a papírhordozóról.

A Pictoright keresetet nyújtott be az Allposters ellen, amely első fokon elutasításra került, majd a fellebbezése folytán indult eljárásban a fellebbviteli bíróság helyt adott kérelmének. A másodfokú bíróság megállapította, hogy a holland jog és bírósági gyakorlat szerint az új nyilvánosságra hozatal fennáll, mert a jogosult által forgalomba helyezett példányt a nyilvánosság számára más formában terjesztik, amely az ezzel kereskedőknek új felhasználási lehetőséget biztosít, ezáltal lehetővé téve magasabb árak alkalmazását és eltérő célcsoport bevonását. A bíróság szerint ebből adódóan a terjesztési jog kimerülése jelen esetben nem áll fenn, az ilyen típusú reprodukciók forgalmazása tiltott nyilvánosságra hozatalnak minősül.

Az Allposters felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő a holland legfelsőbb bíróság elé, amelyben arra hivatkozott, hogy a jogkimerülés és a többszörözés uniós szinten harmonizált fogalmak, valamint a többszörözési jog kimerülése a 2001/29/EK. irányelv²⁵ 4. cikkének (2) bekezdése szerint jelen esetben megvalósul, függetlenül a tárgy későbbi esetleges megváltoztatásától.

Az eljáró bíróságnak kétségei voltak abban a tekintetben, hogy az irányelv szabályozza-e a mű megváltozott formában történő terjesztésének és a jogkimerülésnek a kapcsolatát. Emellett kérdésként merült fel, hogy amennyiben szabályozza ezt a kérdést, akkor milyen kritériumok mentén határozható meg a reprodukció formájának olyan szinten megváltozott jellege, amely már akadályozza vagy félbeszakítja a jogkimerülést. Erre tekintettel az eljáró bíróság az Európai Bírósághoz fordult a 2001/29/EK irányelv 4. cikke (2) bekezdésének értelmezését kérve.

Döntés:

Az Európai Bíróság ítéletében megállapította, hogy az alapeljárásban szereplő „vászonra átvitel” mint az eredeti mű többszörözésének egy formája a 2001/29/EK irányelv 4.

²⁴ Az ítélet magyarul a következő oldalon érhető el:

<http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?num=C-419/13>

²⁵ Az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szóló irányelv magyar nyelvű szövege elérhető itt:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CELEX:32001L0029:HU:HTML>

cikke (2) bekezdésének hatálya alá tartozik. Az irányelv rendelkezésének megfelelően az ügyben szereplő festmények eredeti vagy többszörözött példányainak adásvétellel vagy más nyilvános módon történő terjesztésének engedélyezésére vagy annak megtiltására a szerző rendelkezik kizárólagos joggal.

A Bíróság kimondta, hogy a 4. cikk (2) bekezdésének szabályai eltérést nem engednek a tagállamok számára, mert a jogkimerülésre vonatkozó eltérő nemzeti jogszabályok a belső piac zavartalan működését közvetlenül érinthetik.

A 4. cikk (2) bekezdését értelmezve a Bíróság kimondta, hogy a terjesztési jog kimerülésének két feltétele van. Egyrészt feltétel, hogy a mű eredeti vagy többszörözött példányát a jogosult vagy az engedélyével más hozza forgalomba, másrészt ez a forgalomba hozatal az Európai Unió területén történjen.

A Bíróság az irányelv preambulum bekezdéseit és a korábbi joggyakorlatot vizsgálva megállapította, hogy az uniós jogalkotó biztosítani kívánta a szerzők számára a szellemi alkotásukat megjelenítő valamennyi tárgy forgalomba hozatalának ellenőrzését. Mindezt figyelembe véve a jogkimerülés szempontjából annak van jelentősége, hogy a módosított tárgy önmagában, és anyagi értelemben véve megegyezik-e a jogosult hozzájárulásával forgalomba hozottal. A Bíróság álláspontja szerint az anyagi hordozónak az alapügyben is szereplő helyettesítése következtében a védett mű képét megjelenítő olyan új tárgy jön létre, amely új reprodukciónak minősül, így előállításához a szerző engedélye szükséges. Ilyen tárgy terjesztésének joga csak ezen új tárgynak a jogosult hozzájárulásával történő első eladását követően merül ki.

C-441/13. sz. előzetes döntéshozatali ügy – ítélet²⁶ (2015. január 22.)

Tárgy: Joghatóság honlapra feltett, szerzői jogokat sértő tartalom esetében

A kérdést előterjesztő bíróság: Handelsgericht Wien (Ausztria)

Az alapeljárás felei:

Felperes: Pez Hejduk

Alperes: Energie Agentur. NRW GmbH

Tényállás:

A felperes Pez Hejduk professzionális épületfényképész több munkáján Georg W. Reinberg osztrák építész munkáit örökítette meg. Az alperes Energie Agentur egy konferencia keretében bemutatta felperes több fényképét az épületek illusztrálására, majd honlapján hozzáférhetővé és letölthetővé tette, a szerző hozzájárulása és a szerzői jogra vonatkozó információk feltüntetése nélkül.

A kérelmet előterjesztő bíróságnak aggályai merültek fel joghatósága és illetékessége megállapítása kapcsán, ezért kérte az Európai Bíróságtól a 44/2001/EK rendelet²⁷ 5. cikke 3. pontjának értelmezését. A bíróság arra a kérdésre kereste a választ, hogy olyan jogvitában, amelynek tárgya a szerzői joggal szomszédos jogok állítólagos megsértése, joghatósággal rendelkezik-e azon tagállam bírósága, amelynek illetékességi területén hozzáférhető weboldalon tették közre a védett tartalmakat ezzel jogsértést elkövetve.

²⁶ Az ítélet magyarul a következő oldalon érhető el:

<http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?&num=C-441/13>

²⁷ A polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló, 44/2001/EK tanácsi rendelet, amelynek magyar nyelvű szövege elérhető itt:

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=CONSLEG:2001R0044:20100514:HU:PDF>

Döntés:

A rendelet hivatkozott 3. pontja alapján joghatósága van annak a bíróságnak, amelynek illetékességi területén a kár bekövetkezett vagy bekövetkezhet. Ez a rendelkezés az állandó ítélkezési gyakorlat²⁸ szerint magában foglalja a káreseménynek magának és a kárnak a bekövetkezési helyét is. A káresemény bekövetkezésének helye a jogsértő tartalom weboldalon történő megjelenítésére irányuló műszaki folyamat megindításának helye, tehát jelen esetben az alperes vállalkozás székhelye (Németország). A kár bekövetkezésének helye a megsértett jog természetének függvényében változhat, feltétele, hogy az adott jog védelmet élvezzen abban az államban, ahol érvényesíteni akarják. A bíróság korábbi ítélkezési gyakorlatából²⁹ kiindulva megállapította, hogy a kár bekövetkezése szempontjából irreleváns a károkozó tevékenysége mely tagállamot célozza, jelen esetben a fényképek hozzáférhetősége Ausztriában megalapozza a kérelmező bíróság joghatóságát, amely azonban kizárólag az ebben a tagállamban okozott károkra terjed ki, más államban bekövetkezett kárra az ottani bíróságnak lesz joghatósága a 3. pont alapján.

C-41/14. sz. előzetes döntéshozatali ügy – ítélet³⁰ (2015. február 26.)

Tárgy: Követő jog alapján járó díj fizetésére kötelezett személye

A kérdést előterjesztő bíróság: Cour de Cassation (Franciaország)

Az alapeljárás felei:

Felperes: Christie's France SNC

Alperes: Syndicat national des antiquaires (SNA)

Tényállás:

A felperes Christie's France a műalkotások önkéntes értékesítésével foglalkozó vállalat, amely nyilvános árverések keretében időszakonként műalkotás-értékesítéseket szervez, és ezen eladásainak egy része követő jogi díjfizetés alá esik. A társaság általános értékesítési feltételeiben szereplő vitatott kikötés szerint a követő jog alapján a szerzőnek járó díjjal megegyező összeget a vevőnek a Christie's részére kell megfizetnie. A műalkotások értékesítése területén működő SNA szakszervezet szerint tisztességtelen versenymagatartásnak minősül a követő jogdíj vevőre terhelése. Első fokon elutasították keresetét, viszont a másodfokú bíróság semmissé nyilvánította a kikötést a követő díj jellegével és a 2001/84/EK irányelv³¹ céljával ellentétes volta miatt. A másodfokú bíróság megállapítása szerint az irányelv rendelkezéseitől való bármilyen szerződéses eltérés ellentétes az irányelv céljával, a követő jogi díj egységességének biztosításával.

A Christie's felülvizsgálati kérelmet terjesztett a legfelsőbb bíróság elé. Ehhez kapcsolódóan az eljáró bíróság az irányelv 4. cikkének (1) bekezdésében található szabály értelmezését kérte az Európai Bíróságtól, arra a kérdésre keresve a választ, hogy a követő jogi díj megfizetése az eladót terheli, és véglegesen az eladó viseli-e a költséget, a szerződésben kikötött eltérés lehetősége nélkül.

²⁸ Lsd.: Coty Germany ítélet (C-360/12. sz. ügy)

²⁹ Lsd.: Pinckney ítélet (C-170/12. sz. ügy)

³⁰ Az ítélet magyarul a következő oldalon érhető el:

<http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?&num=C-41/14>

³¹ Az eredeti műalkotás szerzőjét megillető követő jogról szóló 2001/84/EK irányelv, amelynek magyar nyelvű szövege elérhető itt:

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/HTML/?uri=CELEX:32001L0084&qid=1428661515734&from=EN>

Döntés:

A tagállamok rendelkeznek felhatalmazással a követő jogi díj megfizetésére kötelezett személy meghatározása tekintetében, és egyúttal az irányelv keretei között kötelesek is jogszabályban kijelölni ezt a személyt.

Figyelemmel arra, hogy rendszerint az eladó kapja meg az újraeladás során a vételárat, a követő jogi díj alapvetően az eladót terheli. A tagállam jogszabályban ettől eltérő személyt is kijelölhet az irányelv 1. cikke (2) bekezdésének betartásával. Ennek megfelelően az adott művészeti piac képviselői közül az irányelv hatálya alá tartozó eladásokban eladóként, vevőként vagy közreműködőként szereplő valamely személy jelölhető ki.

A szerződéses áttelepítés esetében a jogszabály alapján díjfizetésre kötelezett személy felelőssége és fizetési kötelezettsége a szerzővel szemben továbbra is fennáll, az a szerzőt illető jogokra nincsen hatással. Ennek megfelelően az irányelv 1. cikkének (4) bekezdése úgy értelmezendő, hogy nem ellentétes a követő jogi díj fizetésére jogszabály által kötelezett személynek a bármely más személlyel kötött azon megállapodása, amelyben a követő jogi díj költségeinek egészét vagy annak egy részét véglegesen a vevőre hárítja, amennyiben nincsen hatással a fizetésre kötelezettet a szerzővel szemben terhelő kötelezettségekre és felelősségre.

C-463/12. sz. előzetes döntéshozatali ügy – ítélet³² (2015. március 5.)

Tárgy: többszöröségi jog alóli kivétel címén fizetendő méltányos díjazás többfunkciós adathordozók esetében

A kérdést előterjesztő bíróság: Østre Landsret (Dánia)

Az alapeljárás felei:

Felperes: Copydan Båndkopi

Alperes: Nokia Danmark A/S

Tényállás:

A felperes Copydan egy dán közös jogkezelő szervezet, amely a hang- és audiovizuális művek szerzőinek jogait képviseli. A Nokia mobiltelefonokat értékesített Dániában üzleti vállalkozásoknak, és ezek közül egyes modellek külső memóriakártyával is rendelkeztek, így esetükben fennállt a szerzői jogi művek potenciális tárolásának lehetősége.

A Copydan pert indított a Nokia ellen a többszöröségi jog alóli kivétel címén fizetendő méltányos díjazás megfizetése iránt a 2004 és 2009 között importált memóriakártyák után. A kérelmet előterjesztő bíróságnak kétségei voltak a 2001/29/EK irányelv bizonyos rendelkezéseinek értelmezése kapcsán. Elsősorban arra nézve kérte az Európai Bíróság döntését, hogy egy tagállam milyen esetekben kell, hogy bevezessen ilyen díjazási rendszert, illetve mikor nem vezethet be tekintettel a „méltányos díjazás” és a „megfelelő egyensúly” fogalmainak bíróság általi értelmezésére, és figyelembe véve a hordozó típusát, illetve az esetlegesen elhelyezett szerzői jogi tartalom feltehető forrásait. A feltett, részletesen a [2014/II. negyedéves összefoglaló](#)ban is kifejtett kérdések az alábbiak voltak:

1. Összeegyeztethető az Infosoc irányelvvel az olyan tagállami jogszabály, amely díjazást biztosít a jogosultak számára a következő források után végzett többszörösítés után:
 - a) olyan fájlok, amelyeknél a szóban forgó felhasználást a jogosultak engedélyezték, és azért a fogyasztó fizet (például az online boltokból származó engedélyezett tartalmak);
 - b) olyan fájlok, amelyeknél a szóban forgó felhasználást a jogosultak engedélyezték, és azért a fogyasztó nem fizet (például a reklámakciókkal összefüggő engedélyezett tartalmak);

³² Az ítélet magyarul a következő oldalon érhető el:
<http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?num=C-463/12>

- c) a felhasználó saját DVD-lejátszója, CD-lejátszója, mp3-lejátszója, számítógépe stb., amelyen nem alkalmaztak hatásos műszaki intézkedést;
 - d) a felhasználó saját DVD-lejátszója, CD-lejátszója, mp3-lejátszója, számítógépe stb., amelyen alkalmaztak hatásos műszaki intézkedést;
 - e) harmadik személy DVD-lejátszója, CD-lejátszója, mp3-lejátszója, számítógépe stb.;
 - f) az internetről vagy más forrásból jogellenesen többszörözött művek;
 - g) más módon jogszerűen többszörözött fájlok, például az internetről (jogszerű forrásokból, amelyeknél nem adtak engedélyt)?
2. Hogyan kell figyelembe venni a hatásos műszaki intézkedéseket (lásd az irányelv 6. cikkét) a jogosultak díjazására vonatkozó tagállami jogszabályokban (lásd az irányelv 5. cikke (2) bekezdésének b) pontját)?
 3. A magáncélú másolás díjazásának (lásd az irányelv 5. cikke (2) bekezdésének b) pontját) számításánál mi képez az irányelv (35) preambulum bekezdésében hivatkozottaknak megfelelően "olyan helyzetek[et], amikor a jogosultat ért hátrány csak minimális lenne", azzal az eredménnyel, hogy nem lenne összeegyeztethető az irányelvvel az olyan tagállami jogszabály, amely díjazást ír elő a jogosultak számára az ilyen magáncélú másolás után (lásd ezzel összefüggésben a fenti 2. részben hivatkozott felmérést)?
 4. a) Ha feltesszük, hogy a mobiltelefonokban található memóriakártyák elsődleges vagy legfontosabb célja nem a magáncélú másolás, összeegyeztethető az irányelvvel az olyan tagállami jogszabály, amely díjazást ír elő a jogosultak számára a mobiltelefonokban található memóriakártyákra másolás után?
b) Ha feltesszük, hogy a mobiltelefonokban található memóriakártyáknak a magáncélú másolás csak az egyik elsődleges vagy legfontosabb célja, összeegyeztethető az irányelvvel az olyan tagállami jogszabály, amely díjazást ír elő a jogosultak számára a mobiltelefonokban található memóriakártyákra másolás után?
 5. Összeegyeztethető az irányelv (31) preambulum bekezdésében szereplő "megfelelő egyensúly" fogalmával, és a "méltányos díjazás" (lásd az irányelv 5. cikke (2) bekezdésének b) pontját) fogalmának egységes értelmezésével – amelynek a "káron" kell alapulnia — az olyan tagállami jogszabály, amely alapján díjazást szednek be a memóriakártyák után, ugyanakkor nem szednek be díjazást az olyan belső memóriák után, mint az mp3 lejátszók vagy az iPodok, amelyeket magáncélú másolásra terveztek, és elsődlegesen arra is használnak?
 6. a) Kizár az irányelv olyan tagállami szabályozást, amely szerint a magáncélú másolás utáni díjazást olyan gyártótól és/vagy importőrtől is be kell szedni, amely üzleti és magánfogyasztók számára egyaránt értékesítő üzleti vállalkozások részére is árul memóriakártyákat, anélkül, hogy e gyártónak és/vagy importőrnek tudomása lenne arról, hogy a memóriakártyákat üzleti vagy magánfogyasztóknak értékesítették?
b) A 6. a) kérdésre adandó válasza kihat, amennyiben egy tagállami jogszabály rendelkezései biztosítják, hogy a gyártóknak, importőröknek és/vagy forgalmazóknak ne kelljen díjazást fizetniük a szakmai célra használt memóriakártyák után; ha pedig mégis fizettek a szakmai célokra használt memóriakártyák után is díjazást, úgy a gyártók, importőrök és/vagy forgalmazók kérhetik az e memóriakártyák után fizetett díjazás visszatérítését, ameddig azokat nem magáncélra használják; illetőleg a gyártók, importőrök és/vagy forgalmazók díjazás megfizetése nélkül értékesíthetik a memóriakártyákat a díjazási rendszert működtető szervezetnél nyilvántartott más vállalkozásoknak?
c) A 6. a) és 6. b) kérdésre adandó válasza kihat,

1. ha egy tagállami jogszabályban olyan rendelkezések vannak, amelyek biztosítják, hogy a gyártóknak, importőröknek és/vagy forgalmazóknak ne kelljen díjazást fizetniük a szakmai célra használt memóriakártyák után, azonban a "szakmai cél" fogalmát úgy értelmezik, hogy az csak a Copydan által jóváhagyott vállalkozások tekintetében biztosít levonási jogot, és díjazást kell fizetni a Copydan által jóvá nem hagyott egyéb üzleti fogyasztók által szakmai célra használt memóriakártyák után;
2. ha egy tagállami jogszabályban olyan rendelkezések vannak, amelyek biztosítják, hogy a gyártóknak, importőröknek és/vagy forgalmazóknak — ha a díjazást (elméletileg) ténylegesen megfizették — visszatérítik a szakmai célokra használt memóriakártyák után fizetett díjazást, azonban a) gyakorlatban csak a memóriakártya vásárlója kaphatja meg a díjazást és b) a memóriakártya vásárlójának visszatérítési igényt kell benyújtania a Copydanhoz;
3. ha egy tagállami jogszabályban olyan rendelkezések vannak, amelyek biztosítják, hogy a gyártók, importőrök és/vagy forgalmazók díjazás megfizetése nélkül értékesíthetik a memóriakártyákat a díjazási rendszert működtető szervezetnél nyilvántartott más vállalkozásoknak, azonban a) a Copydan az a szervezet, amely működteti a díjazási rendszert, és b) a nyilvántartásba vett vállalkozásoknak nincs tudomása arról, hogy a memóriakártyákat üzleti vagy magánfogyasztóknak értékesítették-e?

Döntés:

Negyedik kérdésre válasz: Az Európai Bíróság döntése szerint az irányelv 5. cikke (2) bekezdésének b) pontjával nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely méltányos díjazást ír elő többfunkciós adathordozók (így például a mobiltelefon memóriakártyája) esetében, függetlenül attól, hogy ezen adathordozóknak fő funkciója-e a magáncélú másolatok készítése. A bíróság rámutat, hogy azon személyek esetében, akik digitális többszörözésre alkalmas berendezéseket vagy adathordozókat bocsátanak rendelkezésre magánszemélyek részére, vagy utóbbiak számára többszörözési szolgáltatást nyújtanak jogosan vélelmezhető, hogy ezen készülékek rendelkezésre bocsátásának teljes körű kedvezményezettjei, így őket kell a többszörözési funkció kiaknázóinak tekinteni. Ebből adódóan a magáncélú másolatok készítésére való pusztán alkalmasság elegendő a díjazás megállapításához, a többszörözési funkció elsődleges vagy másodlagos jellege a díjazás mértékét befolyásolhatja. Megjegyzi továbbá a bíróság, hogy amennyiben a jogosultaknak okozott hátrány minimális, elképzelhető, hogy a funkció rendelkezésre bocsátása nem eredményez fizetési kötelezettséget.

Ötödik kérdésre válasz: Az ítélet megállapítása szerint abban az esetben nem sérti az irányelv 5. cikke (2) bekezdésének b) pontja szerinti méltányosság elvét az a nemzeti szabályozás, amely a magáncélú másolat után fizetendő díj tekintetében különbséget tesz a magáncélú többszörözésre alkalmas adathordozók (pl. memóriakártya, mp3 lejátszó belső memóriája) között, az egyikre előírva a fizetési kötelezettséget, míg a másokra nem, ha az adathordozók és az alkotóelemek e különböző csoportjai nem összehasonlíthatók, vagy az őket érintő eltérő bánásmód igazolt. Igazolt lehet például az eltérő bánásmód, amennyiben a jogosultak más formában kapnak méltányos díjazást.

Hatodik kérdésre válasz: A döntés szerint az irányelv 5. cikke (2) bekezdésének b) pontjával nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely előírja a magáncélú másolat után fizetendő díj fizetését azon gyártók és importőrök számára, amelyek a mobiltelefonokban használt memóriakártyákat üzleti vállalkozások részére értékesítik annak tudtával, hogy e kártyákat az utóbbiak továbbértékesítik, de anélkül, hogy tudomásuk lenne arról, hogy az

említett kártyák végső fogyasztói magánszemélyek vagy üzleti vállalkozások-e, a következő feltételekkel:

- 1) az ilyen rendszer létrehozását gyakorlati nehézségek indokolják;
- 2) a díjfizetésre kötelezettek mentesülnek az említett díj megfizetése alól, amennyiben bizonyítják, hogy a mobiltelefonokban használt memóriakártyákat a magáncélú másolástól nyilvánvalóan eltérő célra, természetes személyektől eltérő személyek részére értékesítették, azzal, hogy e mentesség nem korlátozódhat a kizárólag azon üzleti vállalkozások részére történő értékesítésre, amelyek szerepelnek az említett díjak kezelését végző szervezet nyilvántartásában;
- 3) a rendszer a magáncélú másolat utáni díj megtérítésére vonatkozó olyan jogról rendelkezik, amely tényleges, és nem teszi túlságosan nehézé a fizetett díj visszatérítését, azzal hogy e visszatérítés kizárólag az említett memóriakártya végső fogyasztója részére fizethető, akinek e célból kérelmet kell benyújtania az említett szervezethez.

Harmadik kérdésre válasz: A bíróság döntése szerint az irányelv 5. cikk (2) bekezdése b) pontjának a (35) preambulum bekezdésnek megfelelő értelmezése a tagállamok kompetenciája. A jogosultat érő hátrány olyan minimális mértékű, amikor még nem szükséges díjazás megállapítása, a tagállam határozza meg, az egyenlő bánásmód elvének figyelembevételével.

Első kérdés a) és b) pontra válasz: Amennyiben valamely tagállam úgy döntött, hogy az irányelv 5. cikkének (2) bekezdése alapján kizár e rendelkezés tárgyi hatálya alól minden olyan jogot, amellyel a jogosultak műveik, vagy más, jogi védelem alatt álló teljesítményeik többszörözését engedélyezhetik, valamely jogosult által a műveit tartalmazó fájlok felhasználására adott engedélynek nem lehet kihatása az említett irányelv 5. cikke (2) bekezdésének megfelelően e fájlok segítségével végzett többszörözés méltányos díjazásának kötelezettségére, és az önmagában nem eredményezheti az érintett fájlok felhasználójának bármilyen díjazás fizetésére irányuló, az említett jogosult felé fennálló kötelezettségének létrejöttét.

Első kérdés c) és d) pontjára és a második kérdésre válasz: A bíróság megállapította továbbá, hogy az irányelv 6. cikkében említett műszaki intézkedéseknek a védelem alatt álló művek többszörözése céljából használt eszközök, így például a DVD-k, CD-k, mp3 lejátszók vagy számítógépek tekintetében való alkalmazása nem lehet hatással az ilyen eszközökről végzett magáncélú többszörözés után fizetendő méltányos díjazásra. Ezen alkalmazás azonban hatással lehet az említett díjazás konkrét mértékére.

Első kérdés f) pontra válasz: Az irányelvvvel ellentétesnek minősítette az ítélet az olyan nemzeti szabályozást, amely méltányos díjazás fizetését írja elő jogellenes források, azaz olyan védelem alatt álló művek alapján végzett többszörözés esetében, amelyeket a jogosultak engedélye nélkül bocsátanak a nyilvánosság rendelkezésére.

Első kérdés e) pontra válasz: Nem ellentétes az irányelvvvel az a nemzeti szabályozás, amely méltányos díjazást ír elő védelem alatt álló művek olyan többszörözése esetében, amelyet természetes személy végez olyan eszköz forrásként történő használatával vagy olyan eszköz segítségével, amely harmadik személy tulajdonát képezi.

Első kérdés g) pontra válasz: Azt a kérdést, hogy ellentétes-e az irányelvvvel az a nemzeti szabályozás, amely méltányos díjazást ír elő olyan többszörözés után, amelyet jogszerű források alapján „más módon”, így például internet útján végeztek, a bíróság elutasította. A kérdés megválaszolásához a kérelmező nem szolgáltatott elegendő információt a többszörözés jellegéről.

C-279/13. sz. előzetes döntéshozatali ügy – ítélet³³ (2015. március 26.)

Tárgy: szomszédos jogok, a nyilvánossághoz közvetítés 2001/29/EK szerinti fogalmának tartalma

A kérdést előterjesztő bíróság: Högsta Domstolen (Svédország)

Az alapeljárás felei:

Felperes: C More Entertainment AB

Alperes: Linus Sandberg

Tényállás:

A felperes egy televíziós csatorna, amely internetes oldalán fizetés ellenében többek között jégkorongmérkőzéseket közvetít élőben. Az alperes saját internetes oldalán olyan linkeket hozott létre, amelyek lehetővé tették a felperes díjszedési rendszerének kikerülését, ezzel ingyenesen hozzáférhetővé téve az ott közvetített két mérkőzést.

A felperes eljárást indított a szerzői jogainak megsértése miatt, amit az elsőfokú bíróság meg is állapított. A másodfokú bíróság viszont azt mondta ki, hogy a jégkorongmérkőzés-sugárzások kommentátorai, operatőrei és a rendezői munkájának egyik része sem rendelkezik – külön vagy együttesen vizsgálva – olyan eredeti jelleggel, amely miatt szerzői jogi védelemben részesülhetne, ugyanakkor a felperes szomszédos jogok jogosultja, amelyeket megsértettek. A C More Entertainment felülvizsgálati eljárást indított, amelyben kérte szerzői jogainak elismerését és a kártérítés összegének növelését.

A legfelsőbb bíróság a kérelem elbírálása során megállapította, hogy a 2001/29/EK irányelv³⁴ szövegéből vagy ítélkezési gyakorlatából nem következik, hogy hiperlinkek valamely internetes oldalon való elhelyezése nyilvánossághoz közvetítésnek minősülne. Megállapította továbbá, hogy a svéd nemzeti szabályozás szélesebb körű szomszédos jogokról rendelkezik, mint az irányelv 3. cikkének (2) bekezdésében szereplők, amikor a védelem nem korlátozódik a „lehívásos” rendelkezésre bocsátásra.

Az Európai Bíróság a hiperlinkek internetes oldalon történő elhelyezésének minősítése kapcsán felhívta a kérelmező figyelmét az ezt a kérdéskört vizsgáló Svensson és társai ítéletre.³⁵ A kérelmező bíróságnak kételyei voltak a jelenlegi svéd szabályozás irányelvnek megfelelősege kapcsán, kérdése arra irányult, hogy a tagállamok elismerhetnek-e szélesebb körű kizárólagos jogot a jogosultak számára azáltal, hogy előírják, a nyilvánossághoz közvetítés kiterjed egyéb cselekményekre is, mint amelyek az irányelv 3. cikkének (2) bekezdésében szerepelnek.

Döntés:

A bíróság megállapította, hogy az uniós jogalkotó célja az irányelv megalkotásával egyrészt a szerzők nyilvánossághoz közvetítéshez való jogának harmonizációja, másrészt a lehívásos átvitelrel kapcsolatos védelem jellegét és szintjét illető jogbizonytalanság kiküszöbölése volt. A védelem jellegének és mértékének megállapítása a tagállamok feladata, amelyek dönthetnek egy szélesebb körű védelem kialakításáról.

Összegezve a fentieket, az irányelvvel nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely a 3. cikk (2) bekezdés d) pontjában említett műsorsugárzó szervezetek kizárólagos jogát kiterjeszti olyan nyilvánossághoz közvetítési cselekményekre, amelyeket olyan sportmérkőzések interneten történő élő közvetítése képezhet, mint amelyekről az alapügyben is szó van, azzal a feltétellel, hogy e védelem nem sérti a szerzői jogi védelmet.

³³ Az ítélet magyarul a következő oldalon érhető el:

<http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?num=C-279/13>

³⁴ Az információs társadalomban a szerzői és szomszédos jogok egyes vonatkozásainak összehangolásáról szóló irányelv

³⁵ C-466/12. számú ítélet: <http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?num=C-466/12>

VÉDJEJYJOGRA VONATKOZÓ ELŐZETES DÖNTÉSHOZATALI ÜGYEK

C-491/14. sz. előzetes döntéshozatali ügy – végzés³⁶

A kérdést előterjesztő bíróság: Juzgado de lo Mercantil no3 de Madrid (Spanyolország)

Az alapeljárás felei:

Felperes: Rosa dels Vents Assessoria SL

Alperes: U Hostles Albergues Juveniles SL

Tényállás:

2013. március 20-án a felperes keresetet nyújtott be az alperes tulajdonában álló U Hostles – „uh” szóelem stilizált megjelenítését tartalmazó – nemzeti szó- és ábrás védjegy alperes általi használata ellen, arra hivatkozva, hogy az sérti a felperes – korábbi védjegyei alapján fennálló – jogait.

Az alperes ellenkérelmében arra hivatkozott, hogy a felperes nem nyújtott be kérelmet a védjegy törlése iránt, ezért a kereset elutasítását kérte.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés:

Úgy kell-e értelmezni a 2008/95/EK irányelv³⁷ 5. cikkének (1) bekezdését³⁸, hogy **a közösségi védjegy jogosultjának** a védjegyével azonos vagy ahhoz hasonló megjelölések gazdasági tevékenység körében történő használata bármely harmadik személynek történő megtiltásához való **kizárólagos joga kiterjed az olyan harmadik személyre is, aki valamely későbbi védjegy jogosultja, anélkül hogy ezen utóbbi védjegy előzetes törlésére lenne szükség?**

Döntés:

A Bíróság korábban már kimondta, hogy a 207/2009 rendelet 9. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a közösségi védjegy jogosultjának a védjegyével azonos vagy ahhoz hasonló megjelölések gazdasági tevékenység körében történő használata harmadik személyeknek történő megtiltásához való kizárólagos joga kiterjed az olyan harmadik személyre, aki valamely későbbi közösségi védjegy jogosultja, anélkül hogy ezen utóbbi védjegy előzetes törlésére lenne szükség³⁹.

A 207/2009 rendelet 9. cikkének (1) bekezdéséhez hasonlóan a 2008/95 irányelv 5. cikkének (1) bekezdése kizárólagos jogot biztosít a lajstromozott védjegy jogosultjának arra, hogy „bármivel” szemben fellépjen a védjegyét esetlegesen sértő megjelölésnek gazdasági tevékenység körében az engedélye nélkül történő használatával szemben. E tekintetben az említett rendelkezések nem tesznek különbséget aszerint, hogy a harmadik személyek jogosultjai-e valamely védjegynek, vagy sem. A rendelethez hasonlóan az irányelv egyik rendelkezése sem írja elő a védjegyjogosult kizárólagos jogának olyan harmadik

³⁶ A végzés magyarul a következő oldalon érhető el:

³⁷ A védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló, 2008. október 22-i 2008/95/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv

³⁸ A védjegyoltalom a jogosult számára kizárólagos jogokat biztosít. A kizárólagos jogok alapján a jogosult bármivel szemben felléphet, aki engedélye nélkül gazdasági tevékenység körében használ

a) a védjeggyel azonos megjelölést olyan árukkal, illetve szolgáltatásokkal kapcsolatban, amelyek azonosak a védjegy árujegyzékében szereplő árukkal, illetve szolgáltatásokkal;

b) olyan megjelölést, amelyet a fogyasztók a védjeggyel összetéveszhetnek a megjelölés és a védjegy azonossága vagy hasonlósága, valamint az érintett áruk, illetve szolgáltatások azonossága vagy hasonlósága miatt; az összetéveszthetőség magában foglalja azt az esetet is, ha a fogyasztók a megjelölést gondolati képzetársítás (asszociáció) útján kapcsolhatják a korábbi védjeggyel. [5. cikk (1) bekezdés]

³⁹ A C-561/11. Fédération Cynologique Internationale ügyben 2013. február 21-én hozott ítélet 52. pontja (ld: 2013/I. összefoglaló)

személyek javára történő kifejezett korlátozását, akik valamely későbbi közösségi védjegy jogosultjai.

Ennek megfelelően a 2008/95 irányelv 5. cikke (1) bekezdésének szövegéből és annak általános rendszeréből következik, hogy a benne szereplő feltételek mellett a védjegyjogosultnak lehetősége kell legyen arra, hogy e védjegy használatát megtilthassa valamely későbbi közösségi védjegy jogosultjának. Ezt a megállapítást nem teszi kétségessé az a körülmény, hogy valamely későbbi közösségi védjegy jogosultja ugyancsak kizárólagos joggal rendelkezik. Az irányelv rendelkezéseit az elsőbbség elvére figyelemmel kell értelmezni, amelynek értelmében a korábbi védjegy oltalma elsőbbséget élvez a későbbi védjeggyel szemben, mivel két védjegy ütközése esetén az elsőként lajstromozott védjegyről vélelmezendő, hogy előbb teljesíti a lajstromozásához előírt feltételeket, mint a másodikként lajstromozott védjegy.

Mindezekre tekintettel a Bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a 2008/95 irányelv 5. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy **valamely közösségi védjegy jogosultjának a védjegyével azonos vagy ahhoz hasonló megjelölések gazdasági tevékenység körében történő használata bármely harmadik személynek történő megtiltásához való kizárólagos joga kiterjed az olyan harmadik személyre, aki valamely későbbi közösségi védjegy jogosultja, anélkül hogy ezen utóbbi védjegy előzetes törlésére lenne szükség.**

C-20/14. sz. előzetes döntéshozatali ügy – főtanácsnoki indítvány⁴⁰

A kérdést előterjesztő bíróság: Bundespatentgericht (Németország)

Az alapeljárás felei:

Felperes: BGW Marketing- & Management-Service GmbH

Alperes: Bodo Scholz

Tényállás:

A „BGW Bundesverband der deutschen Gesundheitswirtschaft (a német egészségügyi ágazat országos szövetsége)” szövegdjegyét 2006. december 11-én lajstromozta a német hivatal. A védjegy törlése iránt kérelmet terjesztettek elő az alábbi korábbi elsőbbségű védjegy alapján.

A német hivatal a kérelemnek részben helyt adott. Az összetéveszthetőséget megállapíthatónak találta, kiemelve, hogy a támadott védjegyben a „BGW” betűsor bír megkülönböztető képességgel, a „Bundesverband der deutschen Gesundheitswirtschaft” szavak az érintett áruk és szolgáltatások vonatkozásában leíró jellegűnek minősülnek.

⁴⁰Az indítvány magyarul a következő oldalon érhető el:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=162826&pageIndex=0&doclang=HU&mode=req&dir=&oc c=first&part=1&cid=117958>

A jogorvoslati eljárás során a bíróság megállapította, hogy mindkét védjegy azonos árukra, és részben azonos, részben hasonló szolgáltatásokra vonatkozik. Az eljáró bírósági tanács álláspontja szerint az ellentartott védjegy domináns eleme a „BGW” betűsor; a támadott védjegy esetében a „Bundesverband der deutschen Gesundheitswirtschaft” szóösszetétel az árujegyzék tekintetében leíró jellegűnek minősül, ezért a későbbi védjegy által keltett összbemutató szempontjából is a „BGW” betűsor a domináns. A bíróság véleménye alapján kizárt, hogy valamely összetett védjegy egyik elemének, a jelen ügyben a későbbi „BGW Bundesverband der deutschen Gesundheitswirtschaft” védjegy – betűszónak tekintendő – „BGW” betűsorának domináns vagy legalábbis önálló megkülönböztető pozíciót tulajdonítson, ha a betűelem mindössze járulékos pozíciót foglal el. Az Európai Unió Bíróságának a C-90/11. és C-91/11. sz. egyesített ügyekben hozott döntésére⁴¹ tekintettel az eljáró nemzeti bíróság úgy ítélte meg, hogy jelen ügyben a megjelölések összetéveszthetőségének vizsgálatakor is jelentőséggel bírhat az a körülmény, hogy a támadott megjelölés egy leíró jellegű szóösszetétel és egy önmagában nem leíró jellegű betűsor egymás mellé helyezéséből áll, ezért előzetes döntéshozatali eljárást kezdeményezett.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés:

Úgy kell-e értelmezni a 2008/95/EK irányelv 4. cikke (1) bekezdésének b) pontját⁴², hogy **azonos és hasonló áruk és szolgáltatások esetében fennállhat a fogyasztók részéről az összetévesztés veszélye**, amennyiben egy olyan megkülönböztető képességgel rendelkező betűsort, amely a korábbi, átlagos megkülönböztető képességgel rendelkező szó/ábrás megjelölésben domináns, oly módon vesznek át valamely harmadik személy későbbi szövegjelölésébe, hogy e betűsorhoz egy arra vonatkozó leíró jellegű szószerkezetet toldanak, amely a betűsort a leíró jellegű szavak rövidítéseként magyarázza meg?

Főtanácsnoki indítvány:

Két megjelölés között azonos vagy hasonló áruk vagy szolgáltatások esetén a fogyasztók szemszögéből **fennállhat az összetévesztés veszélye, ha a korábbi védjegy egyetlen szóelemét alkotó betűsort a későbbi szövegjelölés megismétli, és azt egy olyan szavakból álló leíró szószerkezet mellé helyezi, amelyek kezdőbetűi megfelelnek az említett betűsor betűinek, és ezért azt az érintett fogyasztók azon szószerkezet betűszavaként észlelik, amely előtt vagy amely után áll.** Az összetéveszthetőség fennállását átfogóan, a szóban forgó ügyre jellemző valamennyi releváns tényezőt figyelembe véve kell értékelni.

⁴¹ Az irányelv 3. cikke (1) bekezdésének b) és c) pontját úgy kell értelmezni, hogy azt alkalmazni kell az olyan szövegjelölésre, amely egy leíró jellegű szóösszetétel és egy önmagában nem leíró jellegű betűsor egymás mellé helyezéséből áll, ha a vásárlóközönség azért értékeli e betűsort a leíró jellegű szavak rövidítéseként, mert azok kezdőbetűit tükrözi, és a szóban forgó védjegy összességében tekintve így leíró jellegű adatokból, illetve rövidítésekéből álló szóösszetételként értelmezhető, ennél fogva nem alkalmas a megkülönböztetésre. [Id: 2012/I. összefoglaló]

⁴² A megjelölés nem részesülhet védjegyoltalomban, illetve a védjegy törlésének van helye, ha a megjelölést a korábbi védjeggyel való azonossága vagy hasonlósága, valamint az érintett áruk, illetve szolgáltatások azonossága vagy hasonlósága miatt a fogyasztók a korábbi védjeggyel összetéveszthetik; az összetéveszthetőség magában foglalja azt az esetet is, ha a fogyasztók a megjelölést gondolati képzettársítás (asszociáció) útján kapcsolhatják a korábbi védjeggyel. [4. cikk (1) bekezdés b) pont]

A kérdést előterjesztő bíróság: Fővárosi Törvényszék

Az alapeljárás felei:

Kérelmező: Iron & Smith Kft.

Ellenérdekű fél: Unilever NV

Tényállás:

Kérelmező a „Be impulsive” megjelölés védjegykénti lajstromozását kérte a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalától (a továbbiakban: Hivatal). A védjegybejelentéssel szemben korábbi nemzetközi és közösségi védjegyekre alapított felszólalást nyújtottak be. Az ellenérdekű fél a védjegybejelentés elutasítását a Vt. 4. §-a (1) bekezdésének b) és c) pontjai alapján kérte. Utóbbi viszonylagos kizáró okkal összefüggésben a korábbi „Impulse” védjegyei jó hírnevének alátámasztására bizonyítást terjesztett elő. A Hivatal a benyújtott iratok alapján megállapította, hogy az ellenérdekű fél a védjeggyel ellátott termékeit az Egyesült Királyság és Olaszország területén nagy volumenben értékesítette, népszerűsítette, ezért a közösségi védjegy jó hírnevét az Európai Unió jelentős része tekintetében igazoltnak találta. Az ügy körülményeire tekintettel a Hivatal megállapította, hogy fennáll a veszélye annak, hogy a bejelentett megjelölés – árujegyzékbe tartozó áruk tekintetében történő alapos ok nélküli – használata az ellenérdekű fél közösségi védjegyének jó hírnevét, megkülönböztető képességét tisztességtelenül kihasználja. A megjelölés ugyanis felidézheti a megfelelően tájékozott fogyasztók képzetében az ellenérdekű fél védjegyét, így ennek révén juttatná a kérelmezőt piaci előnyhöz. A Hivatal egyebekben a Vt. 4. §-a (1) bekezdésének b) pontjára való hivatkozást is megalapozottnak találta.

A védjegybejelentést elutasító határozattal szemben a kérelmező megváltoztatási kérelmet terjesztett elő, amelynek részletes indokolásában főképpen azt kifogásolta, hogy a Hivatal az ellenérdekű fél áruí Egyesült Királyságban fennálló 5%-os és Olaszország területén megszerzett 0,2%-os piaci részesedése alapján a közösségi védjegy jó hírnevét bizonyítottnak találta. Az Európai Bíróság C-301/07. számú *PAGO*- és C-149/11. számú *ONEL*-ügyekben előzetes döntéshozatali eljárásokban született ítéleteire hivatkozással vitatta továbbá, hogy a jó hírnév a két tagállamban megvalósult használat alapján az Unió jelentős része vonatkozásában igazoltnak tekinthető.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1. A **közösségi védjegy jóhírnevének igazolásához 2008/95/EK irányelv 4. cikke (3) bekezdésének⁴⁴ értelmében elegendő lehet-e az egy tagállamban fennálló jóhírnév abban az esetben is, ha az annak alapján benyújtott felszólalással érintett nemzeti védjegybejelentést az adott tagállamtól eltérő országban tették?**

2. A **közösségi védjegy jóhírnevének vizsgálata során alkalmazott területi kritériumok körében alkalmazhatók-e a közösségi védjegy tényleges használata tekintetében az EU Bírósága által rögzített elvek?**

3. Ha a korábbi közösségi védjegy jogosultja a nemzeti bejelentéssel érintett tagállamon kívüli – az Európai Unió területének jelentős részét lefedő – országokban igazolja a közösségi

⁴³ Az indítvány magyarul a következő oldalon érhető el:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=163168&pageIndex=0&doclang=HU&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=124533>

⁴⁴ A megjelölés akkor sem részesülhet védjegyoltalomban, illetve a védjegy törlésének akkor is helye van, ha a megjelölés a (2) bekezdés szerinti korábbi közösségi védjeggyel azonos vagy ahhoz hasonló, és az érintett áruk, illetve szolgáltatások nem hasonlóak, feltéve, hogy a korábbi közösségi védjegy a Közösségben jó hírnevet élvez, és a megjelölés alapos ok nélkül történő használata sértene vagy tisztességtelenül kihasználná a korábbi közösségi védjegy megkülönböztető képességét vagy jó hírnevét. [4. cikk (3) bekezdés]

védjegy jóhírnevét, **meg lehet-e ettől függetlenül követelni, hogy az érintett tagállam tekintetében is sikeres bizonyítást terjesszen elő?**

4. Ha az előző kérdésre a válasz nemleges, a belső piac sajátosságait is szem előtt tartva, adódhat-e olyan eset, amikor az Európai Unió jelentős részén intenzíven használt védjegy a releváns nemzeti fogyasztói körben ismeretlennek minősül, és ezáltal nem teljesül az irányelv 4. cikke (3) bekezdésében foglalt lajstromozást gátló ok fennállásához szükséges másik előfeltétel, azaz nem áll fenn a jóhírnév, illetve a megkülönböztető képesség sérelmének vagy tisztességtelen kihasználásának a veszélye; és ha igen, akkor milyen körülményeket kell igazolnia a közösségi védjegy jogosultjának ahhoz, hogy az említett előfeltétel teljesüljön?

Főtanácsnoki indítvány:

Ahhoz, hogy egy közösségi védjegy az Európai Unió területén jóhírnevet élvezhessen, **elegendő lehet, hogy egyetlen tagállamban legyen jóhírneve, amelynek nem kell azonosnak lennie azzal az állammal, amelyben e védjegynek egy későbbi nemzeti védjeggyel való ütközését vizsgálják..** Ebben a tekintetben annak meghatározása során, hogy fennáll-e a 4. cikk (3) bekezdésének értelmében vett jóhírnév, nincs jelentőségük az ítélkezési gyakorlat által a védjegy tényleges használata bizonyításának követelményére vonatkozóan megállapított elveknek.

Ha a korábbi közösségi védjegy nem élvez jóhírnevet abban a tagállamban, amelyben az irányelv 4. cikkének (3) bekezdésére annak bizonyítása érdekében **hivatkoznak**, hogy e rendelkezés értelmében alapos ok nélkül sértik vagy tisztességtelenül kihasználják a közösségi védjegy megkülönböztető képességét vagy jóhírnevét, **bizonyítani kell, hogy a tagállam érintett vásárlóközönségének kereskedelmi jelentőségű hányada észleli a kapcsolatot a korábbi védjeggyel.** Ebben a tekintetben az ilyen asszociáció bizonyítása során a korábbi védjegy fogyasztók általi ismertsége jelentős tényezőnek minősül.

FORMATERVEZÉSI MINTÁK OLTALMÁRA VONATKOZÓ ELŐZETES DÖNTÉSHOZATALI ÜGY

C-500/14. sz. előzetes döntéshozatali ügy – kérelem⁴⁵

A kérdést előterjesztő bíróság: Tribunale ordinario di Torino (Olaszország)

Az alapeljárás felei:

Felperes: Ford Motor Company

Alperes: Wheeltrims srl

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések:

1. Összeegyeztethető-e közösségi joggal a 98/71 irányelv⁴⁶ 14. cikkének⁴⁷ és a 6/2002/EK rendelet⁴⁸ 110. cikkének⁴⁹ olyan alkalmazása, amely szerint ezek a szabályok

⁴⁵ A kérelem magyarul a következő oldalon érhető el:

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=161660&pageIndex=0&doclang=HU&mode=req&dir=&occ=first&part=1&cid=126402>

⁴⁶ A formatervezési minták oltalmáról szóló, 1998. október 13-i 98/71/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv

⁴⁷ Az irányelvre vonatkozó módosításoknak a Bizottság által a 18. cikk rendelkezéseivel összhangban tett javaslata alapján történő elfogadásáig a tagállamok hatályban tartják az összetett termék alkotóelemét képező termékre alkalmazott vagy az ilyen termékben megtestesülő mintának az összetett termék eredeti megjelenésének helyreállítására irányuló javítás céljából történő hasznosítására vonatkozó meglévő rendelkezéseket, és azokat csak akkor módosítják, ha a módosítás az ilyen alkotóelemek piacának liberalizálására irányul. [14. cikk]

⁴⁸ A közösségi formatervezési mintáról szóló, 2001. december 12-i 6/2002/EK tanácsi rendelet

⁴⁹ (1) E rendeletnek a Bizottság ilyen tárgyú javaslata alapján történő módosítása hatálybalépésig a közösségi formatervezésiminta-oltalom nem terjed ki az összetett termék alkotóelemét képező termék mintájának a 19. cikk (1) bekezdése értelmében történő hasznosítására, ha az az összetett termék eredeti megjelenésének helyreállítására irányuló javítását célozza.

annak érdekében biztosítják a pótalkatrészek és tartozékok gyártói részére a harmadik személyek lajstromozott védjegyeinek használatára vonatkozó jogot, hogy azok a végső felhasználó részére helyreállíthassák az összetett termék eredeti megjelenését, még akkor is, ha a védjegyjogosult a szóban forgó megkülönböztetésre alkalmas megjelölést az összetett termékre történő felszerelésre szánt pótalkatrészre vagy tartozékra oly módon alkalmazza, hogy az kívülről látható, és ezáltal hozzájárul az összetett termék külső megjelenéséhez?

2. Úgy kell-e értelmezni a 98/71 irányelv 14. cikkében és a 6/2002/EK rendelet 110. cikkében foglalt javítási záradékot, hogy az a pótalkatrész- és tartozékgyártó harmadik személyek részére alanyi jogot biztosít, és hogy ezen alanyi jog azt eredményezi, hogy a 207/2009 rendeletben és a 89/104/EK irányelvben meghatározott szabályoktól eltérően e harmadik személyek jogosultak mások lajstromozott védjegyének a pótalkatrészekon és tartozékokon történő használatára, még akkor is, ha a védjegyjogosult a szóban forgó megkülönböztetésre alkalmas megjelölést az összetett termékre történő felszerelésre szánt pótalkatrészre és tartozékra oly módon alkalmazza, hogy az kívülről látható, és ezáltal hozzájárul az összetett termék külső megjelenéséhez?

(2) A Bizottság (1) bekezdésben említett javaslatát azokkal a módosításokkal együtt kell benyújtani és megvizsgálni, amelyeket a Bizottság a 98/71/EK irányelv 18. cikke értelmében ugyanazon tárgyban javasol.
[110. cikk]